Rok XIII. Nr. 172 (3773) — Wilno, Środa 24 czerwca 1936 r. — Cena 15 groszy

KURJER WILEŃSKI

Francuski system bezpieczeństwa

Deklaracja nowego ministra spraw zagranicznych

PARYŻ (Pat). Na posiedzeniu izby deputowanych minister spraw zagranicznych Delbos odczytał deklarację rządową na temat polityki zagranicznej. Analogiczną deklarację premjer Blum odczytał w senacie.

Po zapewnieniu, iż Francja ożywiona jest chęcią pokoju, minister podkreślił: rząd obecny może to uczynić tem łatwiej, bowiem **Francja dysponuje obecnie dostatecznemi siłami dla zapewnienia swego bezpieczeństwa i wypełnienia przyjętych zobowiązań,** oraz współdziałania w dziele wzmocnienia zbiorowego bezpieczeństwa.

Francja wierna jest zasadom Ligi Narodów i pragnie ją wzmocnić przez bardziej skuteczne zorganizowanie zbiorowego bezpieczeństwa, co uzależnione jest od dwuch warunków, a mianowicie: od poszanowania prawa i umów międzynarodowych i od przywrócenia międzynarodowego zaufania.

W tym duchu rząd francuski przystąpił do rozważania problemu sankcyj. Ich kontynuowanie nie miałoby dziś celu i przyczyniłoby się tylko do pogorszenia sytuacji.

POKÓJ MOŻE BYĆ WZMOCNIONY TYLKO PRZEZ WZMOCNIENIE BEZPIECZEŃSTWA.

Rząd francuski nie widzi, aby w obecnych okolicznościach było wskazane występowanie ze zbyt szerokim i zbyt ambitnym planem. Ostatnie niepowodzenia paktu Ligi Narodów należy raczej położyć na karb błędów i uchybień przy wykonaniu, aniżeli na karb jego postanowień. **Przy zastosowaniu agresji należy jaknajszybciej stosować środki, jakiemi może dysponować Liga Narodów.** Ideałem byłoby, gdyby w razie zastosowania art. 16 paktu Ligi Narodów, wszyscy członkowie Ligi Narodów zobowiązali się do użycia swych sił przeciw napastnikowi. Byłoby jednak iluzją liczyć na tę pomoc ze strony tych państw które nie są bezpośrednio zainteresowane w konflikcie.

Bezpieczeństwo zbiorowe może odtąd wyglądać jak następuje: **najpierw ugrupowanie państw, które łączy wspólne położenie geograficzne lub wspólnota interesów, będzie gotowe do użycia swych sił przeciw napastnikowi, a potem wszyscy członkowie Ligi Narodów będą mogli zastosować sankcje ekonomiczne i finansowe.**

Jeżeli chodzi o

SYTUACJĘ W EUROPIE ZACHODNIEJ,

to Francja pragnie zawarcia układu, któryby położył kres sytuacji, wytworzonej naskutek aktu 7-go marca, ale nie zależy to tylko od Francji. Narazie przedstawiciele Anglji, Belgji i Francji uznali dnia 19 marca w Londynie, że Locarno w dalszym ciągu istnieje wraz z zobowiązaniami i gwarancjami, jakie daje ono Francji i Belgji. Francja jest przeświadczona, że Włochy udzielą przytem niezbędnego poparcia i współpracy. W dziele odbudowy zbiorowego bezpieczeństwa Francja nie wątpi pozatem w poparcie demokracji angielskiej i amerykańskiej, oraz ZSRR.

Przyjaźń francusko — polska otrzyma nowe potwierdzenie w serdecznem i bezpośredniem poszukiwaniu lepszych form współpracy obu solidarnych narodów.

Bezpieczeństwo Belgji, Rumunji, Czechosłowacji i Jugosławji jest elementem bezpieczeństwa Francji, jak i bezpieczeństwo Francji jest integralną częścią bezpieczeństwa innych państw.

Omawiając

STOSUNKI NIEMIECKO-FRANCUSKIE

minister zaznaczył, iż partje, wchodzące obecnie w skład frontu ludowego, **zawsze walczyły o porozumienie francusko-niemieckie.** Jesteśmy zdecydowani walczyć o to dalej w ramach bezpieczeństwa i honoru obu krajów.

Kanclerz Hitler wielokrotnie ujawnił swą wolę porozumienia z Francją. Nie zamierzamy wątpić w słowa b. kombatanta, który w ciągu 4 lat poznał nędzę życia w okopach.

Lecz jakkolwiek szczera była nasza wola porozumienia, **nie możemy zapomnieć o naszych doświadczeniach i pewnych faktach.**

Minister stwierdza, iż zbrojenia niemieckie odbywają się w tempie przyśpieszonem. Ewolucja stosunków francusko - niemieckich jest — zdaniem ministra — ściśle związana z powodzeniem wysiłków w dziedzinie międzynarodowego rozbrojenia, które podporządkowane jest sprawie gwarancyj w dziedzinie zbiorowego bezpieczeństwa. Aby rozproszyć ten mrok tajemnicy, jaki otacza wyścig zbrojeń, i aby uprzedzić niespodzianki, jakie to w sobie kryje, rząd francuski zażąda uprzedniej publikacji danych, dotyczących fabrykacji broni, jak również **kontroli, którą wykonywałaby stała międzynarodowa komisja w Genewie.**

Celem zaradzenia

OBECNEJ SYTUACJI GOSPODARCZEJ,

rząd francuski zażąda zwołania **komisji studjów dla sprawy unji paneuropejskiej,** zainicjowanej swego czasu przez Brianda.

Wskazując w konkluzji, że najważniejszym celem wysiłków rządu francuskiego jest **niezbrojny pokój,** minister stwierdził, iż jednakże Francja **nie popełni błędu przystosowania już w chwili obecnej stanu swych sił zbrojnych do swych nadziei.**

Siły te winny być zawsze utrzymane na poziomie natychmiastowej konieczności obrony karju. Dopóki nie zostanie powstrzymany wyścig zbrojeń, **dopóki mechanizm międzynarodowy nie da dowodów skutecznego działania, obowiązkiem Francji, zarówno wobec siebie samej, jak i swych przyjaciół, jest utrzymanie takich sił, aby móc uniemożliwić wszelką agresję.**

LEWICA ZADOWOLONA Z PRZEMÓWIENIA.

PARYŻ. (Pat). Dzisiejsze posiedzenie izby miało chwilami burzliwy charakter. Izba z uwagą wysłuchała deklaracji ministra Delbosa, którą przerywano częstemi oklaskami na lewicy, choć także prawica i centrum dały wyraz swemu zadowoleniu w momencie, gdy minister oświadczył, że dalsze utrzymywanie sankcyj byłoby tylko gestem symbolicznym bez rzeczywistego znaczenia.

Lewica następnie wyraziła zadowolenie, gdy minister wskazał na konieczność wzmocnienia zbiorowego bezpieczeństwa i polityki paktów regjonalnych Ostrą reakcję na prawem skrzydle izby wywołała zbyt ostentacyjna manifestacja ze strony grupy deputowanych komunistycznych, którzy gromkiemi okrzykami powitali ustępy, dotyczące Rosji Sowieckiej.

Ustępy przemówienia, poświęcone Niemcom, wysłuchane były przez izbę w całkowitem skupieniu.

Podobna reakcja miała również miejsce w senacie, aczkolwiek z umiarkowaniem, właściwem tej izbie. Wystąpienie premjera spotkało się tu z aplauzem raczej na lewicy, która szczególnie aprobowała ustępy, poświęcone wierności Francji wobec Ligi Narodów, warunkom zbliżenia z Niemcami, oraz ograniczeniom i kontroli zbrojeń. Jednakże i centrum dało wyraz swemu zadowoleniu, gdy premjer oświadczył, że siły obronne Francji będą utrzymane na poziomie wymagań bezpieczeństwa kraju.

Natomiast gdy premjer wypowiedział słowa „nasi przyjaciele ze Związku Republik Sowieckich", od strony prawicy padły wrogie okrzyki.

Niezwykle podniecony nastrój zapanował w izbie w czasie przemówienia pierwszego mówcy opozycji, dep. Montigny, wiceprezesa grupy „Niezależnej lewicy demokratycznej i radykalnej", którego krytyka polityki zagranicznej, opartej tylko na Lidze Narodów, jak również koncepcyj skrajnej lewicy, polegających na oparciu bezpieczeństwa w Europie tylko na współpracy Francji, Anglji i ZSRR., była gorąco oklaskiwana w izbie. Ostrzeżenie mówcy, iż tego rodzaju system, z którego wykluczono by Niemcy, Włochy i Polskę, nie zdoła uzyskać współpracy Anglji, tak, iż w rezultacie sprowadzałby się on do następującej realnej formuły: „Armja francuska, armja czeska i tylko lotnictwo sowieckie", spotkało się z gorącą aprobatą na ławach prawicy i centrum.

Wielkie niepokoje w Marsylji

W Marsylji doszło do ciężkich starć pomiędzy prawicowemi i lewicowemi partjami politycznemi, które równocześnie zwołały swych zwolenników na wiece.

Konferencja między rządem polskim a przedstawicielem stolicy apostolskiej

WARSZAWA. (Pat). W dniu 23 bm. odbyła się pierwsza konferencja między delegatem rządu, ministrem WR. i OP. prof. dr. Wojciechem Świętosławskim, a delegatem stolicy apostolskiej J. E. ks. kard. Augustem Hlondem, dotycząca spraw, przewidzianych do uregulowania między rządem a stolicą apostolską. Ustalono program prac i sposób dalszego postępowania.

Nowy ambasador włoski w Polsce

RZYM. (Pat). Agencja Stefani donosi, że dotychczasowy ambasador włoski w Moskwie baron Piotr Arone di Valentino przeniesiony został na stanowisko ambasadora w Warszawie.

Negus wystąpi w Genewie

LONDYN. (Pat). Dziś popołudniu min. Eden odwiedził negusa w jego rezydencji w pobliżu poselstwa abisyńskiego. Rozmowa trwała 45 minut.

Negus ma udać się do Genewy i przypuszczalnie wystąpi w radzie Ligi w imieniu Abisynji. Podobno podczas dzisiejszej wizyty min. Edena, która nastąpiła na prośbę negusa — negus poinformował go o linji postępowania, którą delegacja abisyńska ma obrać w Genewie.

SZWAJCARJA NIE ZGADZA SIĘ NA ZAMIESZKANIE NEGUSA.

BERNO (Pat). Rada federalna zawiadomiła negusa, iż liczy na to, że opuści on Szwajcarję natychmiast po ukończeniu obrad zgromadzenia Ligi Narodów.

Kronika telegraficzna

— **ZDERZENIE POCIĄGÓW W TUNELU.** Wpobliżu Bembibre (w prowincji Leon w Hiszpanji) pociąg pośpieszny, idący z Madrytu zderzył się w tunelu z pociągiem towarowym. W wyniku zderzenia powstał pożar. Wśród podróżnych jest wielu zabitych i rannych.

W katastrofie kolejowej w tunelu wpobliżu m. Bembibre (prowincja Leon) zginęło, wedle dotychczasowych doniesień 13 pasażerów, zaś 33 osoby odniosły rany. Bliższych szczegółów brak.

— **FASZYŚCI W ABISYNJI.** Mussolini mianował sekretarzy partji faszystowskiej w Addis Abebie, Asmarze, Mogadiscio, Harrarze i Gondarze.

— **POWRÓCILI Z NIEWOLI ROSYJSKIEJ PO 22 LATACH.** Z Kufsteinu donoszą, że wczoraj powróciło tam z Rosji po 22 latach nieobecności, 5-ciu tyrolczyków, którzy w czasie wojny światowej dostali się do niewoli rosyjskiej.

— **WALKI ULICZNE MIĘDZY LEWICĄ I PRAWICĄ WE FRANCJI.** Po zebraniu organizacji Croix de Feu doszło do manifestacji żywiołów lewicowych. W czasie zajść zraniono dwie osoby należące do organizacyj prawicowych. Ranni zostali również komisarz policji i jeden policjant.

— **W. BRYTANJA OBCHODZIŁA** 23 bm. dzień urodzin nowego króla. Król Edward 8-my skończył 42 lata.

— **PAPIEŻ PIUS XI PRZYJĄŁ** dziś na audjencji prywatnej ambasadora R. P. przy Watykanie Skrzyńskiego.

— **RZĄD ST. ZJEDN. UDZIELIŁ AGREMENT P. F. SUVICHOWI,** jako ambasadorowi Italji w Waszyngtonie.

— **PIORUN ZABIŁ 72 OWCE.** Z Insbrucka donoszą, że na górze wpobliżu miejscowości Thannheim w Tyrolu na wysokości 2.100 mtr. piorun w dniu wczorajszym uderzył w stado owiec i zabił 72 sztuki.

Giełda warszawska

WARSZAWA, (PAT). — Belgi belg. 89.93; dolary amer. 5.32; dolary kanad. 5.30; floreny hol. 360.32; franki fr. 35.08; franki szw. 173.01; funty ang. 26.69; guldeny gd. 100.20; korony czeskie 19.90; korony duńskie 119.19; korony norw. 134.18; korony szwec. 137.68; liry włoskie 35; marki fińskie 11.77; marki niem. 137; pesety hiszp. 63; szylingi austr. 99.

Włosi okupowali mniej niż połowę Abisynji

Oświadczenie min. Edena w Izbie Gmin

LONDYN. (Pat). Wczoraj w izbie gmin Mander (liberał) zapytał min. Edena, czy może określić przestrzeń terytorjum Abisynji, które zostało wierne negusowi i określić ilość sił zbrojnych, znajdujących się dotąd w rozporządzeniu negusa? Min. Eden odpowiedział, że według raportu pochodzącego z przed 3 tygodni, okupacja włoska rozciąga się na terytorjum wynoszące mniej niż połowę całej Abisynji, ale stanowi najważniejsze połacie kraju z głównemi miastami Addis Abeba i Harrar. Minister Eden dodał, że wszystkie główne drogi komunikacji Abisynji z zagranicą są w rękach włoskich.

Zachodnia część Abisynji nie podbita przez Włochy, jest w rękach plemienia Galla wrogo usposobionego dla negusa. Rząd brytyjski nie może pozwolić na przewóz broni z Sudanu do Abisynji zachodniej, gdyż nie doszłaby ona rąk rządu legalnego i wpływałaby jedynie na dalsze utrzymanie wojny domowej.

Mander zapytał wówczas, czy gdyby w Abisynji zachodniej był rząd legalny, rząd brytyjski zachowałby się inaczej.

Min. Eden: wówczas położenie byłoby zupełnie inne.

Stan oblężenia w zagrożonej części Palestyny

Wojsko angielskie posługuje się samolotami

JEROZOLIMA. (Pat). Wobec wzmagających się aktów sabotażu a zwłaszcza zasadzek i strzelaniny na szosie wiodącej z Jerozolimy do Jaffy, administracja brytyjska wydała nadzwyczajne zarządzenia wprowadzające stan oblężenia na przestrzeni 27 klm. na drodze od Jerozolimy do Jaffy.

Na tym dystansie na szerokości 500 metrów po każdej stronie szosy od 7 wieczorem do 4 min. 30 rano wzbroniony jest wszelki ruch kołowy i pieszy. Silne patrole pilnują tego odcinka gdzie położone są wzgórza judejskie skąd Arabowie w ostatnich dniach podejmowali swoje zasadzki.

Wczoraj odbywały się na tej drodze starcia wojska z 60 Arabami, przyczem wojsko znowu skutecznie posługiwało się pomocą aeroplanów. W czasie operacyj wojskowych w pobliżu Belaa schwytano w grocie górskiej 2 Arabów strzegących większych zapasów broni i amunicji.

BOMBY. 190 MILJ. FUNTÓW SZTERLINGÓW STRAT.

JEROZOLIMA, (PAT). — Patrole angielskie rewidują na ulicach Jerozolimy przechodniów, podejrzanych o posiadanie broni. Wedle doniesień prasy arabskiej — zrzucono z samolotu bombę łzawiącą na tłum wieśniaków, manifestujących wpobliżu m. Jenin.

Naskutek wybuchu bomby na moście szosowym pomiędzy Jerozolimą a Jerycho, została przerwana komunikacja z Morzem Martwem.

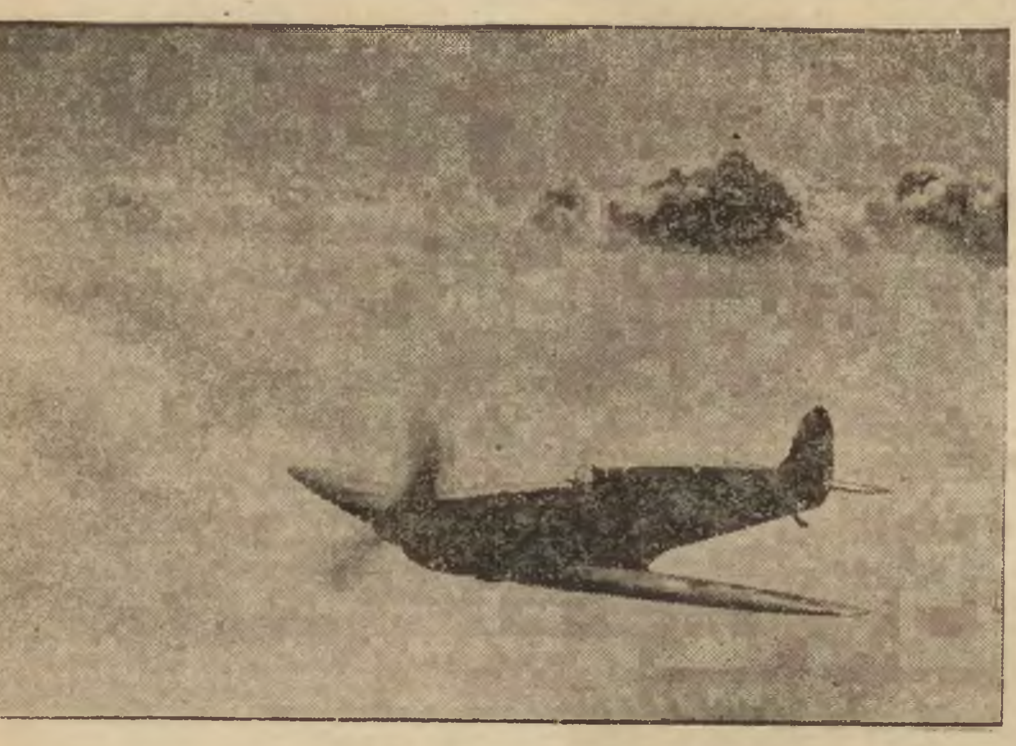
Straty materjalne ludności żydowskiej, poniesione od początku rozruchów, obliczają na 10 miljonów funtów szterlingów. Do dnia 19 czerwca pociągnięto do odpowiedzialności sądowej 1823 arabów i 418 żydów.

Odprężenie w ruchu strajkowym w Belgji

BRUKSELA. (Pat). Po wczorajszem posiedzeniu rady gabinetowej ogłoszono komunikat, w którym rząd z zadowoleniem stwierdza wyraźne odprężenie w ruchu strajkowym, który od paru tygodni ogarnął Belgję i składa hołd pojednawczemu stanowisku pracodawców i robotników. W całym niemal przemyśle osiągnięto porozumienie co do płatnych urlopów, minimum płac, tworzenia zw. zawodowych i rewizji dotychczasowych zarobków.

W sprawie 40-godzinnego tygodnia pracy niektóre gałęzie przemysłu osiągnęły w zasadzie porozumienie inne natomiast pozostawiają w tym względzie odpowiedzialność rządowi. W związku z tem rząd wniesie z chwilą zebrania się izb. odnośne projekty ustaw. W kołach związków zawodowych wyrażają nadzieję, że strajki zakończą się w środę.

Najszybszy samolot wojenny świata

Nowy angielski samolot bojowy „Spitfire I" Vickersa na lotnisku w Hendon.

Okupacja prefektury przez właścicieli ziemskich w odpowiedzi na strajk okupacyjny w fermach

PARYŻ. (Pat). W Colmar miał miejsce charakterystyczny wypadek obsadzenia prefektury przez 60-ciu miejscowych właścicieli ziemskich, którzy przybyli pod wodzą deputow. domagając się interwencji prefekta w konfliktach strajkowych. Rolnicy oświadczyli, że nie opuszczą prefektury, dopóki prefekt nie uda się do jednej z ferm, obsadzonej od kilku dni przez robotników rolnych.

Ponieważ obsadzenie fermy wywołało duże wrażenie w całej okolicy, właściciele ziemscy chwycili się tak radykalnego środka presji na czynniki administracyjne celem przywrócenia normalnego stanu rzeczy. Presja ta wydała o tyle rezultaty, że w nocy z niedzieli na poniedziałek prefekt udał się do obsadzonej fermy, gdzie zdołano doprowadzić do porozumienia i ewakuacji zabudowań folwarcznych przez strajkujących robotników.

Japonja nie przystąpi do londyńskiego traktatu morskiego

TOKJO. (Pat). Rada gabinetowa postanowiła nie przyjąć zaproszenia W. Brytanji do przystąpienia do londyńskiego traktatu morskiego.

Stanął pomnik Żeromskiego w Zgierzu

ZGIERZ, (PAT). — W dniu dzisiejszym o godz. 12 w południe odbyła się w Zgierzu przed gmachem państwowego żeńskiego seminarjum nauczycielskiego im. Stefana Żeromskiego uroczystość odsłonięcia pomnika Stefana Żeromskiego.

Pomnik ufundowany został z inicjatywy grady pedagogicznej seminarjum, której członkowie opadatkowali się na rzecz jego budowy, oraz dzięki składkom bratniej pomocy uczenic seminarjum.

Na uroczystość odsłonięcia przybył p. wojewoda łódzki Aleksander Hauke-Nowak, który dokonał odsłonięcia pomnika, starosta powiatowy p. Wincenty Makowski, inspektor szkolny Ochędalski oraz liczne rzesze miejscowego społeczeństwa z przedstawicielami samorządu, oraz absolwentki i uczenice seminarjum.

Odkrycie obrazu Granacha w kościele w Sulmierzycach

WARSZAWA, (PAT).— Znany ze swych zainteresowań dawną sztuką kościelną J. E. biskup częstochowski ks. dr. Teodor Kubina odnalazł w kościele parafjalnym w Sulmierzycach cenny obraz z początku XVI wieku.

W celu bliższego zbadania obrazu J. E. ks. biskup Kubina powołał komisję, w skład której weszli dr. A. Lauterbach, dyrektor państwowych zbiorów sztuki, dr. M. Walicki, docent uniwersytetu J. P. i prof. J. Rutkowski, kierownik państw. pracowni konserwatorskiej. Komisja stwierdziła po zbadaniu, że ma przed sobą niewątpliwie dzieło Lucasa Granacha, co w toku badań potwierdziła sygnatura mistrza.

J. E. ks. biskup powierzył naukowe opracowanie tego dzieła p. dr. M. Walickiemu, które go praca ukaże się na jesieni, a konserwacją niezmiernie cennego obrazu zajmie się prof. J. Rutkowski.

70.000 zł. na F. O. N. od firmy i robotników „Stomil"

POZNAŃ, (PAT). — Urzędnicy i robotnicy fabryki opon samochodowych „Stomil" na specjalnem zebraniu, zwołanem przez zarząd fabryki, uchwalili w dniu 21 bm. jednogłośnie poświęcić na fundusz dozbrojenia armji 40.000 godzin pracy, względnie tą drogą osiągniętą kwotę 30.000 zł. Firma „Stomil" zadeklarowała na ten sam cel dalszych 40.000 zł.

Na 6 tygodni więzienia za pobicie Polaka

GDAŃSK, (PAT). — Sąd gdański skazał w trybie przyspieszonym na 6 tygodni więzienia 2-ch 18-letnich członków młodzieży hitlerowskiej, którzy w dniu 13 bm. napadli na Polaka, obywatela gdańskiego Brunona Hińca, bijąc go do utraty przytomności.

Oskarżeni zostali po zakończeniu rozprawy osadzeni w areszcie.

Proces o zajścia w Przytyku

Obrońcy dowodzą niewinności oskarżonych

RADOM, (PAT). — Na dzisiejszej rozprawie w procesie o zajścia w Przytyku przemawiał w dalszym ciągu obrońca oskarżonego Leski adw. SZUMAŃSKI, zaznaczając, że Leska strzelał w obronie koniecznej w powietrze dla odparcia napastników, oraz wysuwając tezę, że kierunek rany, odniesionej przez Stanisława Wieśniaka, wskazuje na to, iż nie mogła ona pochodzić od strzałów Leski, lecz od strzałów, oddanych z domu Świeczki. Świadczą o tem, zdaniem obrońcy, zeznania wiarygodnych świadków i porównanie miejsca, w którem upadł Wieśniak z miejscem oddania strzałów przez Leskę.

Po przerwie przemawiał adwokat ETTINGER. Po omówieniu momentów politycznych sprawy i polemice z wywodami rzecznika powództwa cywilnego adw. Kowalskiego na temat religji żydowskiej i talmudu, po poruszeniu momentów gospodarczych i zobrazowaniu nastrojów w Przytyku przed dn. 9 marca oraz wypadków, które wpłynęły na zaostrzenie stosunków między obu odłamami ludności, mówca przeszedł do oceny materjału dowodowego i zeznań świadków. W dalszej części swego przemówienia obrońca polemizował z tezami aktu oskarżenia, zaznaczając, że cały materjał dowodowy przeciwko oskarżonym Żydom, jest oparty na zbyt kruchych podstawach. Na tem zakończyły się przemówienia obrońców grupy oskarżonych Żydów.

Skolei zabrał głos adw. POZOWSKI, obrońca Jana i Józefa Florczaków, Pytlewskiego, Rojka, Budzika i Żylińskiego, twierdząc na podstawie zeznań świadków, że klijenci jego nie brali udziału w zajściach.

O godz. 16 przewodniczący odroczył dalszy ciąg rozprawy do jutra.

Jak się dowiadujemy, przemówienia stron, wraz z replikami i ostatniem słowem oskarżonych, potrwają do czwartku bieżącego tygodnia włącznie, poczem nastąpi jednodniowa przerwa. O ile nie zajdą jakieś nieprzewidziane przeszkody, wyrok ogłoszony będzie w sobotę.

Napad rabunkowy na mieszkanie starosty

KRAKÓW, (PAT). — W dniu 23 bm. w nocy dokonano napadu rabunkowego na mieszkanie prywatne starosty w Myślenicach. Rabunkowi uległy ubrania i kosztowniejsze przedmioty wartości około 1500 zł. W czasie ucieczki szajki przestępcy zrabowali również 2 sklepy w mieście. Za szajką, która po napadzie zbiegła do okolicznych lasów, zarządzono energiczny pościg przy udziale zaalarmowanych oddziałów policji.

List do Redakcji

Szanowny Panie Redaktorze!

W sprawozdaniu z posiedzenia Sejmu w dn. 18 czerwca r. b. umieszczonem w „Kurjerze" z dnia 19 bm. zniekształcono sens mego przemówienia, podając następujące zdanie:

„Należy wytworzyć w Polsce takie warunki, aby wszyscy bez wyjątku obywatele stali się P o l a k a m i" (podkreślenie moje).

Ja natomiast, poruszając zagadnienie obrony Państwa, powiedziałem m. in. co następuje:

„Należy wytworzyć w Polsce takie warunki, aby wszyscy bez wyjątku stali się o b y w a t e l a m i Państwa z ducha, krwi i kości, a nie z dowodów osobistych".

Najuprzejmiej proszę Pana Redaktora o łaskawe umieszczenie tego sprostowania w Jego poczytnym organie i przy tej sposobności łączę wyrazy poważania.

G. SZYMANOWSKI
poseł na Sejm.

Nieśwież, 22 czerwca 1936 r.

Podróże bałkańskie d-ra Schachta

Dr. Schacht, prezydent Reichsbanku, odwiedza stolice państw Europy południowo-wschodniej.. Podczas pobytu w poszczególnych stolicach wykłada zasady swej polityki handlu zagranicznego.

Zdaniem dr. Schachta praktyka u-

dzielania kredytów w handlu zagranicznym z następną zapłatą w gotówce należy do przeszłości. Współczesna polityka handlu zagranicznego ma polegać wyłącznie na rozrachunku. Czyli zamiast dawnego systemu towary — pieniądz — towary, ma się odbywać bezpośrednia wymiana towarów na towary z całkowitą eliminacją gotówki z między państwowych obrotów handlowych.

Gdy się nie ma co się lubi, to się lubi, co się ma.

Gotówki, (czyli złota i pełnowartościowego pieniądza) Trzecia Rzesza w dostatecznej ilości nie ma. To też woli obrót rozrachunkowy.

Zastosowaniu tych zasad Trzecia Rzesza zawdzięcza znaczne rozszerzenie swych obrotów handlowych z państwami Europy południowo-wschodniej.

Przyznać należy, że państwa Europy południowo-wschodniej nie z własnej chęci przystąpiły do tego niemieckiego systemu handlu zamiennego.

Dr. Schacht utorował grunt tym układom swą polityką kredytową, czyli zamówieniami na szerszą skalę.. bez następnej zapłaty. W ten sposób powstały znaczne kredyty zamrożone państw Europy południowo-wschodniej w Niemczech. Te biedne państwa nie miały innego sposobu wydobyć swych pieniędzy z Niemiec, jak kupować w rozrachunku towary niemieckie, co zresztą volens-nolens i uczyniły. Przyczem, nawet teraz, po zastosowaniu metody rozrachunkowej, nieuregulowane długi Niemiec w Grecji wynoszą 40 miljonów marek, w Jugosławji i na Węgrzech po 25 miljonów. Stąd widać, jak hojnie kupowały Niemcy w tych państwach bez zapłaty.

Zastosowaniu tej metody Niemcy zawdzięczają:

1) złagodzenie braku żywności i surowców w kraju, 2) rozszerzenie możliwości eksportowych własnego przemysłu, 3) nadzwyczajne zyski krajowych zakładów przemysłowych.

Skoro państwa Europy południowo-wschodniej, w celu inkasa roszczeń swych eksporterów muszą kupować w Niemczech, Niemcy mogą im dyktować ceny swych wyrobów, co zresztą i uczyniły pobierając ceny o 30—40 proc. wyższe od cen konkurencji francuskiej, angielskiej, włoskiej i czeskiej. Państwa Europy południowo-wschodniej. wskutek „kredytów zamrożonych" były jednak już pozbawione swobody wyboru dostawcy wyrobów przemysłowych.

Szczególnie znaczną jest zależność gospodarcza Bułgarji od Niemiec. W 1932 roku Niemcy nabyły 26 proc. eksportu bułgarskiego, w 1935 roku już 48 proc., w tym zaś — 60 proc. eksportu bułgarskiego idzie do Niemiec! Zależność gospodarcza toruje drogę zależności politycznej.

Podróż d-ra Schachta znajduje się w związku nietylko z uregulowaniem aktualnych zagadnień rozrachunkowych i usprawnieniem istniejącego systemu handlu zamiennego, lecz ma na celu **dostosowanie produkcji krajów Europy południowo-wschodniej do potrzeb Niemiec**. Między innemi chodzi o to, aby Węgry od uprawy pszenicy przeszły częściowo do uprawy innych roślin, których brak w Niemczech, płody których jednak nader są potrzebne dla gospodarki niemieckiej. Podróż d-ra Schachta ma zakończyć się w Ankarze.

Te posunięcia niemieckie wzdłuż dawnej drogi ekspansji niemieckiej Berlin — Bagdad, bardzo niepokoją Anglików. Szczególnie zaś **dotknięte są ekspansją przemysłu niemieckiego na Bałkanach Włochy, które uważają Bałkany za teren własnej ekspansji gospodarczej.** Sankcje stosowane przeciwko Włochom ułatwiły przemysłowi niemieckiemu podbój rynków państw bałkańskich. Aby ułatwić przemysłowi niemieckiemu zbyt w kraju, wydano ostatnio w Jugosławji rozporządzenia, mocno krępujące eksport Anglji, Francji, Włoch i Stanów Zjednoczonych do tego kraju. Rozporządzenia te wywołały w krajach dotkniętych znaczne zgorszenie, poniekąd uzasadnione. Ale cóż robić, gdy dawna reguła handlowa **„Gdy chcesz sprzedawać — musisz najpierw sam kupować"** pozostaje nadal w sile? — Słusznie Pertinax kpi z Francji, że dla ożywienia stosunków gospodarczych (a pośrednio i zacieśnienia węzłów przyjaźni politycznej) nie wystarczy nabyć w Jugosławji o 11 koni więcej niż w roku poprzednim.

Obserwator.

Porządek dzisiejszych obrad Senatu

WARSZAWA (Pat). 24 bm. odbędzie się plenarne posiedzenie Senatu. Na porządku dziennym znajdują się wszystkie projekty ustaw, które miały być uchwalone w bieżącej sesji nadzwyczajnej.

Na czwartek, dnia 25 bm. zwołane zostały sejmowe komisje rolna, spraw zagranicznych, prawnicza i budowlana dla załatwienia ewentualnych zmian Senatu do szeregu rządowych projektów ustaw.

W piątek plenarne posiedzenie Sejmu

Marszałek Car wyznaczył plenarne posiedzenie Sejmu na piątek, dnia 26 b. . na godz. 12-tą w południe.

Prokurator Siewierski dyrektorem biura personalnego ministerstwa sprawiedliwości

WARSZAWA. (Pat). Dotychczasowy kierownik nadzoru prokuratorskiego ministerstwa sprawiedliwości prokurator Mieczysław Siewierski objął w dniu dzisiejszym stanowisko dyrektora biura personalnego w ministerstwie sprawiedliwości.

Senat gdański wyraża ubolewanie za napady hitlerowców na Polaków

GDAŃSK. (Pat). Biuro prasowe Senatu wydało następujący komunikat, który opublikowany został tylko w „Der Danziger Vorposten":

W ostatnich dniach zdarzyło się kilka incydentów, w których narażeni zostali na szwank obywatele polscy oraz obywatele gdańscy narodowości polskiej.

W związku z tem udał się radca stanu dr. Boettcher do min. Papee, aby mu wyrazić ubolewanie Senatu m. miasta z powodu tych zajść oraz dać wyraz zapewnieniu, że odnośni sprawcy zostaną surowo ukarani.

Za wysuniętym przez partję republikańską kandydatem na Prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, odbywa się gorąca agitacja, organizowana przez zwolenników kontrkandydata Prezydenta Roosevelta, gubernatorem Landonem. Na zdjęciu naszem fragment manifestacji wyborczej za Landonem z odpowiedniemi transparentami.

Niema kompromisów w sprawie uboju

Jak podaje wczorajszy „Nasz Przegląd" udała się w poniedziałek do p. ministra Rolnictwa i Reform Rolnych Poniatowskiego delegacja żydowska złożona z sen. rab. Rubinsztejna, sen. Trokenheima, pos. Mineberga i adw. Prylucckiego, celem przedstawienia p. ministrowi stanowiska ludności żydowskiej i jej postulatów w związku z wprowadzeniem w życie ustawy o uboju rytualnym.

P. Minister Poniatowski w odpowiedzi swej podkreślił, że nie zgodzi się na żadne kompromisy. Zgodnie z zasadą, handel mięsem koszernem powinien być całkowicie oddzielony od obrotu mięsem pochodzącem z uboju mechanicznego. Mięso z uboju rytualnego, zarówno koszerne, jak i trefne, przednie i tylne, w żadnym wypadku nie będzie mogło być użyte do sprzedaży ludności nieżydowskiej. Żydzi sami muszą poradzić sobie z mięsem trefnem — mogą go użyć na konserwy lub spalić — jest to już ich sprawa, gdyż zasada pozostaje zasadą.

Co się tyczy natomiast technicznego zorganizowania obrotu mięsem koszernem, jak sprawy udzielania koncesji i t. d. p. minister rozważy postulaty żydowskie. (m).

„Kupała" na Wileńszczyźnie

„Kupała" — to dawne starosłowiańskie święto ognia, obchodzone w dniu letniego przesilenia słońca i już w późniejszych chrześcijańskich czasach przesunięte na dzień Narodzenia św. Jana Chrzciciela (24. VI.). Święto to z jego obrzędami i wierzeniami jest wspólne pod różnemi nazwami *) nietylko narodom słowiańskim, lecz i wielu innym.

Pochodzenie wyrazu „Kupała" nie jest jasne: dawniej utożsamiano tę nazwę z imieniem jakiegoś bóstwa słowiańskiego, później odrzucono powyższą interpretację i wyprowadzono nazwę od wyrazu „kąpać" przez skojarzenie z Janem Chrzcicielem, który chrzcił wodą (kąpał), i tłumaczono ją jako przydomek świętego. Lecz i podobne wyjaśnienie, mojem zdaniem, nie jest fortunne, gdyż zupełnie co innego mówi interpretacja ludowa. Lud (przynajmniej białoruski) nie utożsamia „Kupałę ze św. Janem", przeciwnie, „siahonnia Kupał, zautra Jan..." — śpiewa w jednej ze swoich piosenek), a więc „Kupał i Jan" nie jest jedno i to samo.

Obrzędy „kupalne" miały powodować urodzaj i uwalniać lud od złych duchów. Na tym obrzędzie dobierały się też pary, które miały później tworzyć małżeństwa. W czasach chrześcijańskich z obrzędem było (i jest) związane święcenie ziół które mają mieć moc odpędzania grzmotów i piorunów.

Po tej ogólnej wzmiance o święcie, przejdę do omawiania grupy pieśni „kupalskich" i obrzędu na Wileńszczyźnie.

Pieśni „kupalskija" są zakończeniem pieśni wiosennych i początkiem letnich, bo obrzęd „Kupały" jest niejako pożegnaniem wiosny — symbolu życia i zwrotem do ciężkiego lata, a przez to przypomina o zbliżeniu się jesieni i śmierci przyrody — zimy. Nastrój ten wyraźnie tutaj się zaznacza: brzmi jeszcze podstawowa, optymistyczna pieśń wiosenna, lecz dominującego znaczenia nabierają smutne melodje żniwne:

Pieśni kupalne mają zwykle bardzo słaby, związek z obrzędem: treść ich polega najczęściej na wzajemnem wyśmiewaniu chłopców i dziewcząt — np.:

1. Siahońnia kupał zautra Jan: pohonim karou na papar **).
2. Budzim karou daici
I dziewaczak karmici.
3. Siahońnia Kupał zautra Jan
Pahonim suczak na papar;
4. Budzim suczak daici
Budzim dziaciukou karmici
5. Sochli dochli dziaciuki
Za hradami siedziuczy
6. Za hradami siedziuczy
Na dziewaczak hledziuczy.
7. Szto dziewaczki charaszy
A dziaciaki halyszy.
8. A dziaciuki halyszy —
Nia majuć hroszy pry duszy.

Podobnie, jak i w powyższym przykładzie, zwycięstwo przeważnie przypada w udziale płci pięknej.

Obecne obchody „Kupały" na wsi białoruskiej w zasadzie prawie niczem się nie różnią, od tradycyjnych naszych sobótek świętojańskich, które co roku możemy oglądać w Wilnie. Z obrzędu zostały tylko pieśni. Rozpalają jeszcze w tę noc ogniska w polu (nie wszędzie) i skaczą przez nie w kupalny wieczór, lecz zgasły już wierzenia ludu w kupalne wiedźmy, w skarby podziemne, w kwiat paproci.

Opiszę tutaj kupalny wieczór w jednej ze wsi powiatu dziśnieńskiego: będą to wrażenia naocznika.

Po zachodzie słońca (w dzień przed św. Janem), młodzież gromadą wychodzi pod żyto. Na łące wzniecają ogień i siadają naokoło niego w przeplatankę. Dziewczęta zaczynają śpiewać, lecz pieśni ich często nie mają żadnego związku z Kupałą, a jeżeli któraś z nich zaintonuje: „Na światoła Kupału", to nie dużo się znajdzie spośród młodzieży ta-

*) U Białorusinów, części Wielkorusów, Ukraińców — „Kupała"; u Polaków i Słowaków — „Sobótka"; u Czechów — „Kupadło".

**) Papar = ugor.

Japońskie sny o potędze

Ostatni komunikat z Tokio donosi, że w początkach lipca japoński minister Wojny Terauchi wygłosi przemówienie oficjalne, w którem uzasadniać będzie potrzebę stworzenia ministerstwa Lotnictwa. Zdaniem Terauchiego Japonja w ciągu 10 lat najbliższych musi stworzyć najsilniejsze lotnictwo w świecie. Drugi komunikat zapowiada, że rząd mikada rozpatrzył wielki plan emigracyjny, przewidujący wysłanie w ciągu najbliższych 20 lat 5 miljonów rodzin japońskich do Mandżuko.

SNY O POTĘDZE.

Obie powyższe wiadomości świadczą dobitnie o tem, że kraj Wschodzącego Słońca w dalszym ciągu wielkiemi krokami realizuje swe sny o potędze. Jakże wyraźnie przeprowadzić można analogję między włoskiemi a japońskiemi poczynaniami. Tam zagarnięcie Mandżurji, tu — Etjopji. Tu nacisk na lotnictwo, tam — także. Tu plany emigracyjno-kolonizacyjne, tam — też. Dwa klasyczne przykłady zwycięskiego, pewnego siebie imperjalizmu. Spełnianie snów o potędze.

JAPOŃSKIE LOTNICTWO.

Nippon chce mieć najsilniejsze lotnictwo w świecie. Dotychczas jakoś o lotnictwie japońskiem było cicho, bardzo cicho. Od szeregu lat w innych krajach rozbrzmiewają dytyramby na cześć indywidualnych czy zbiorowych wyczynów lotniczych, postępu technicznego, wciąż nowych rekordów. Niemal wszystkie kraje świata uczestniczyły już w powietrznych podbojach niezmiernych szlaków jak Atlantyk, Pacyfik, Londyn — Kapstadt, Londyn — Sidney, trasa dokoła kuli ziemskiej, szlak nad biegunem. Niemal w każdym kraju obnosi się na rękach lotników, którzy szeroko rozsławili swe ojczyzny i siebie. Lindbergh, Byrd, Balbo, Amy Mollison i tylu innych. W Rosji sowieckiej lotnictwo, szybownictwo, „balonjarstwo“, „spadochroniarstwo“ stały się niejako sportem narodowym, dumą i rozrywką szerokich mas.

Tymczasem Nippon był i jest pod tym względem jakby poza nawiasem. Nic nie słychać o jakimś rekordowym wyczynie żółtego lotnika. Mrok i cisza otaczają lotnictwo krainy Wschodzącego Słońca.

Pisał ktoś w swoim czasie, gdy na Dalekim Wschodzie groziła burza sowiecko-japońska spowodu kolei wschodnio-chińskiej, że Japończycy pod względem swych uzdolnień lotniczych pozostają ogromnie wtyle za lotnikami białymi np. sowieckimi. Ponoć organizm żółtych wyspiarzy nie znosi wielkich wysokości, wzrok nie dopisuje czy coś w tym rodzaju. Słowem, lotnictwo miało się okazać dla Japończyków niejako dziedziną zakazaną, mało dostępną.

Trudno orzec, ile w tem jest prawdy. Czyżby istotnie żółci wyspiarze, wykorzystujący tak błyskawicznie wszelkie zdobycze techniki europejskiej i przeszczepiający na swój grunt z takiem powodzeniem to wszystko, co Europa lub Ameryka osiągnęły w dziedzinie ułatwiania życia materjalnego, nie byli zdolni do uzyskania poważniejszych rezultatów w zakresie lotnictwa? Chyba tak nie jest, skoro minister Terauchi zapowiada „diesiatiletkę“ lotniczą i chce wysunąć swą ojczyznę na czoło.

JAPOŃSKA PRĘŻNOŚĆ.

Pisano już o Japonji tak wiele, że niepodobna już chyba napisać w sprawie tego zadziwiającego kraju nic nowego. Conajwyżej tylko jeszcze raz podkreślić niezwykłą prężność i młodzieńczą ekspansywność narodu, który już liczy za sobą tysiąclecia zorganizowanego istnienia. Bodaj największą łamigłówkę dla „białej“ umysłowości stanowi fakt, że swą cywilizację, swą kulturę zewnętrzną, swój postęp techniczny w najnowocześniejszem tego słowa znaczeniu umieją Japończycy łączyć z niezwykłym tradycjonalizmem. Zwłaszcza, jeżeli chodzi o kult względem osoby panującego. Przekonanie o boskości pochodzenia mikada przetrwało w umysłach japońskich w cudownym stanie konserwacji. Może to właśnie ta niewzruszenie tkwiąca w żółtych wyspiarzach idea daje im zwartość, siłę, jednolitość i prężność, a państwo Wschodzącego Słońca tak stare, jest jednocześnie tak młode.

IMPONUJĄCA ROCZNICA.

Rząd japoński powołał do życia Komitet obchodu 2000-ej rocznicy założenia cesarstwa. Obchód odbędzie się za 4 lata. Rocznica istotnie imponująca, wyjątkowa. Może w tych 2600 latach nieprzerwanej ciągłości państwowej leży tajemnica wiary w ziszczenie wszystkich japońskich nawet pozornie fantastycznych snów o potędze. NEW.

Rozruchy w Palestynie nie ustały

Mimo energicznych zarządzeń angielskich władz mandatowych i represyj, stosowanych przeciwko uczestnikom rozruchów i sabotażu, którzy według ostatniego dekretu wysokiego komisarza będą karani śmiercią za udział w akcji, Palestyna jak dotąd, nie uspokoiła się. Nacjonaliści arabscy dopuszczają się coraz to nowych gwałtów nie tylko w stosunku do Żydów, lecz również angielskich władz bezpieczeństwa, z których kilku już poniosło śmierć. Zdjęcie nasze przedstawia moment oczyszczania jednej z ulic w Jerozolimie przez policję angielską.

Książeczki oszczędnościowe P. K. O. przy wyjeździe zagranicę

Zwracamy uwagę posiadaczom książeczek oszczędnościowych P. K. O., wyjeżdżającym zagranicę i chcącym zabrać ze sobą książeczki oszczędnościowe, że dla uniknięcia wszelkich nieporozumień powinni przed wyjazdem zgłaszać się osobiście lub pisemnie do PKO — Wydział Wkładów Oszczędnościowych — dla załatwienia koniecznych formalności.

Przewożenie bowiem książeczek oszczędnościowych PKO. bez specjalnego zezwolenia, dopuszczalne jest tylko przy przejeździe przez obszar Wolnego Miasta Gdańska na terytorjum polskie, natomiast wywóz ich zagranicę wymaga specjalnego zezwolenia.

—:O:—

Problem rewizji cen przemysłowych nie jest rozważany

W jednem z pism pojawiła się notatka, jakoby w kołach rządowych miało być rozważane zagadnienie cofnięcia dekretów, ustalających ceny artykułów przemysłowych w najważniejszych działach produkcji, jak żelazo, węgiel, cukier.

Jak się dowiaduje Agencja „Iskra“ z kół dobrze poinformowanych — pogłoska ta nie odpowiada prawdzie, gdyż problem rewizji cen, ustalonych w swoim czasie na najważniejsze artykuły przemysłowe, nie jest rozważany w kołach rządowych.

Pech młodej wilnianki

Rabinat warszawski prowadzi niezwykłą sprawę rozwodową niejakiej Ruchli Kellerówny, mieszkanki Wilna (Franciszkańska 9), która przyjechała do stolicy, by uzyskać rozwód z dwoma mężami przebywającymi obecnie w więzieniu.

Jak wynika z opowiadania Kellerówny, w 1933 roku, mieszkając u rodziców w Warszawie przy ul. Lubeckiego 19, poznała niejakiego Moszka Markusa, który podawał się za zamożnego kupca. Konkurent pozyskał względy panny i rodziców. Po ślubie w niespełna miesiąc okazało się, iż Markus jest niebezpiecznym przestępcą. Aresztowała go policja i został skazany na długoterminowe więzienie. Markus odbywa karę w więzieniu na t. zw. Pawiaku.

Skompromitowana młoda mężatka wyjechała z Warszawy do krewnych w Łodzi. Tam w roku 1935 ponownie wstąpiła w związki małżeńskie z niejakim Chilem Pfeferbergiem. Jakiś pech stanowczo prześladował Kellerównę i w dwa miesiące po ślubie został aresztowany podczas napadu bandyckiego na sklep jubilerski w Łodzi, drugi jej mąż.

Tym razem Kellerówna wyjechała do Wilna, by po pewnym czasie powrócić obecnie do Warszawy i wszcząć kroki rozwodowe. Rabinat rozpoczął starania o uwolnienie Kellerówny od dwóch mężów — przestępców. Niezależnie, grozi jej odpowiedzialność sądowa za bigamję.

NA MARGINESIE

Wspomnienia negusa

Któż z nas nie lubi wspomnień, choćby były one przykre?

Czas zawsze robi swoje. Przez pryzmat minionych lat wszystko wydaje się jakieś dziwne, otoczone mgiełką sentymentu.

Bóle i zawody, doznane kiedyś, tracą na ostrości, blakną z czasem i stają się raczej miłe...

Nie mówię tu o „wspomnieniach“ — jako gatunku literackim. Można rozpamiętywać swe dzieje, ale dlaczego zmuszać do tego „ludzi postronnych“, czytelników?

Istotą wspomnień jest ich intymność. Prywatne sprawy, wywleczone na forum, przestają być sprawami prywatnemi.

Inna historja z ludźmi wielkimi lub sławnymi. Albo nawet z tymi, których historja wyniosła na oczy wszystkich.

Ich przeżycia posiadają w sobie coś z monety obiegowej, są ciekawe dla ogółu, dla wszystkich.

Ostatnio mamy oto taki wypadek:

„WSPOMNIENIA NEGUSA. Już zapewne w ciągu dni najbliższych rozpoczniemy na łamach „Kurjera Warszawskiego“, z prawem wyłączności na Polskę, druk WSPOMNIEŃ NEGUSA HAILE SELASSIE.

Wspomnienia cesarza Abisynji, osnute na tle ostatnich wydarzeń, odtwarzające tragiczny przebieg zmagań wojennych, aż do chwili opuszczenia Addis-Abeby przez negusa, zanim stolicę Abisynji zajęły zwycięskie wojska włoskie, wzbudzą niewątpliwie najżywsze zainteresowanie wśród szerokich kół czytelników polskich“.

Podziwiać należy spryt i przedsiębiorczość „Kurjera Warszawskiego“. Zdobyć taki nekrolog o pogrzebaniu Abisynji — to nie byle co. I to jeszcze od kogo. Od samego cesarza...

Nie wiem tylko czy przyjemnie będzie pisać negusowi o tem, jak łojono mu niedawno skórę.

Czem się chwalić? Ucieczką?

Ano poczytamy i zobaczymy. amik.

HUMOR

POD GAZEM

Na rogu ulicy stoi jednokonna dorożka.

Zataczając się zlekka przechodzi obok dorożki bywalec klubu karcianego.

— Dwukonka? — rzuca pytanie dorożkarzowi.

— Nie! — mruczy ten ze złością.

— Twoje szczęście! Inaczej przegrałbyś konia! (Le Rire).

kich, którzyby mogli towarzyszyć jej w tym „staroświeckim“ śpiewie.

Chłopcy wtykają na żerdzie snopy słomy, zapalają je i podnoszą w górę. Ktoś przyciągnął beczkę od nafty, wsadzają i ją na żerdź i zapaloną podnoszą w górę. Z trzaskiem płonie tłuste drzewo, a czarny dym ściele się wokoło.

Kwiatów jest dużo i rzeka bliziutko: można puścić wianki. Biegniemy wszyscy ku rzece. Płyną wianki: jeden, drugi, trzeci. Trudno je odróżnić na ciemnej toni. Znikają jeden po drugim. Nikt nie interesuje się ich losem, nikt ich nie łapie. Zadośćuczyniono tradycji i... wracamy do ogniska.

Śmiech nie ustaje, sypią się żarciki. Butelka z samogonem wędruje z rąk do rąk. Śpiew się wzmaga. Nie widać zmęczenia na zagorzałych twarzach, a przecież wszyscy przyszli tutaj z pracy, bo przed Janem zaczyna się koszenie łąk.

Nogi mdleją od długiego siedzenia. Propozycję bawienia się „u hałauniu“ ***) przyjmują wszyscy. Dobrano pary i zabawę rozpoczęto. Biegając przeskakują przez ognisko, koziołkują po zroszonej trawie.

Już dawno dopaliły się beczki, ognisko też gaśnie i niewielka została wokół niego gromada, bo przez cały czas dyskretnie odłączały się od niej zakochane pary (w tej swojej części obrzęd pozostał bez zmian).

Od rzeki ciągnie zimną wilgocią. Letnia noc krótka: już świta. Niedobitki — wstajemy z nagrzanych miejsc i zdążamy w kierunku wsi. Stara Olga, jedyna przedstawicielka swego pokolenia na zabawie, skarży się, że już spać jej się chce: „na takoje Kupałle nia warta było i wychadzić. Dauniej było cikawiej“.

Olga ma już „bliska siemdziasiat hadou“ (trudno w takich wypadkach zrozumieć to „bliska“: czy wyraża ono niedomiar czy też nadmiar), lecz nigdy nie opuści podobnego „ihryszcza“.

G. Cytowicz.

***) W łapanego.

Zaćmienie słońca

W dniu 19 czerwca, o godz. 4.22 rano rozpoczęło się zaćmienie słońca, które o godz. 5.12 osiągnęło punkt kulminacyjny, zaś o godz. 6.04 zakończyło się. Na matowej szybie wielkiej lunety można było dokładnie oglądać zaćmienie, widoczne na naszem zdjęciu.

Wieści z Nadbałtyki

LITWA

— USTAWA O AMNESTJI. W odpowiednich urzędach szykowana jest ustawa o amnestji, która ma objąć spore grono skazanych za wykroczenia polityczne i niektóre przestępstwa kryminalne. Ustawa o amnestji nie dotknie skazanych za defraudacje i w sprawach o zdradę państwa.

Jak przypuszczają, ostateczny tekst ustawy o amnestji przyjmie dopiero Sejm. Amnestja ma być ogłoszona 8 września, w dzień święta narodowego, lub 17 grudnia, w 10-tą rocznicę przewrotu tautininków.

— WYCIECZKA DO EUROPY ŚRODKOWEJ. Litewski Związek Turystyczny 30 b. m. organizuje pierwszą wycieczkę do Europy środkowej. Wycieczka potrwa 17 dni i odwiedzi Berlin, Pragę, Wiedeń i Budapeszt.

— REALIZACJA PROJEKTU KOMUNIKACJI POWIETRZNEJ W LITWIE. Inspekcja komunikacji powietrznej opracowała już ostateczny projekt komunikacji powietrznej w Litwie. Część projektu zostanie zrealizowana jeszcze w r. b. Do realizacji przystąpi się z chwilą przyjęcia budżetu Ministerstwa Komunikacji na rok 1936. Przyjęcie preliminarza spodziewane jest jeszcze w bieżącym miesiącu.

— DRUGA WYCIECZKA LITWINÓW AMERYKAŃSKICH. Jak podają, dnia 1 lipca przybędzie do Kłajpedy druga wielka wycieczka Litwinów amerykańskich.

Dnia 2 lipca zawinie do portu kłajpedzkiego na przeciąg jednego dnia wielki angielski okręt turystyczny o pojemności 22.000 tonn. Okrętem tym jedzie 300 turystów angielskich.

— WYCIECZKA SPORTOWCÓW FIŃSKICH ODWIEDZI KOWNO. W dniu 21—22 lipca w drodze na Olimpjadę w Berlinie, zatrzyma się w Kownie wycieczka fińskich studentów-sportowców. Wycieczka w składzie około 30 osób, zabawi w Kownie 1 dzień.

FINLANDJA

— KAMPANJA WYBORCZA W FINLANDJI jest w pełnym toku i z każdym dniem staje się aktywniejsza. Ogólnie przypuszczają, że w ostatnich dniach przed wyborami, wyznaczonemi na 2 i 3 lipca, dojść może do starć, ponieważ oba przeciwne obozy gwałtownie szykują się do rozgrywki.

T. zw. Karelskie Towarzystwo Akademickie, należące do skrajnej prawicy, zobowiązało 1000 swoich członków pod groźbą grzywny w wysokości 300 marek do 10-krotnego wystąpienia na wiecach przedwyborczych.

— FINLANDJA PRZECIWKO SANKCJOM. Minister spraw zagranicznych Hackzell odleciał dzisiaj samolotem do Genewy. W wywiadzie prasowym minister oświadczył, iż Finland ja wypowie się za zniesieniem sankcyj.

Życie kulturalne Wilna

Rodzina Wojskowa

ufundowała bibljotekę czasopism w Uniwersytecie Wileńskim

„Rodzina wojskowa“ w latach 1933—35 w dzień imienin Marszałka Piłsudskiego, dn. 19 marca organizowała t. zw. „Raut bez rautu“, z którego cały dochód corocznie składany był do dyspozycji Marszałka Piłsudskiego — na cel przez Niego wybrany. W ciągu trzech lat kapitał zebrany w ten sposób wśród społeczeństwa urósł do kwoty przeszło 51 tys. zł. Marszałek Piłsudski jednak nie zdecydował, na jaki cel mają być te pieniądze przeznaczone.

Zrealizowaniem dzieła, podjętego przez „Rodzinę Wojskową“ ku czci Marszałka Piłsudskiego zajęła się honorowa przewodnicząca „Rodziny Wojskowej“ p. Marszałkowa Aleksandra Piłsudska. P. Marszałkowa zwróciła się w tym celu do władz Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, które to władze przedstawiły p. Marszałkowej najpilniejsze potrzeby.

Dnia 4 maja br. na specjalnej naradzie przedstawicielek zarządu naczelnego i koła warszawskiego „Rodziny Wojskowej“ w obecności p. Marszałkowej Piłsudskiej postanowiono sumę, złożoną do dyspozycji Marszałka Piłsudskiego z imprezy „Raut bez rautu“, a przechowywaną w PKO, przeznaczyć wraz z procentami na założenie w Uniwersytecie Wileńskim bibljoteki czasopism, niezbędnej dla stałych studjów nad postępem nauki w kraju i zagranicą. Bibljoteka ta, jedna z najważniejszych potrzeb doby obecnej Uniwersytetu Stefana Batorego, wydała się „Rodzinie Wojskowej“ celem najlepiej odpowiadającym życzeniom Marszałka Piłsudskiego.

Dnia 12 maja, w dniu pogrzebu serca Marszałka Piłsudskiego, w godzinach popołudniowych odbyło się w Wilnie uroczyste wręczenie Uniwersytetowi 51.406,82 zł. Ze strony „Rodziny Wojskowej“ obecne były p. Marszałkowa Al. Piłsudska, przewodnicząca zarządu naczelnego p. Wanda Norwid Neugebauerowa, sekretarka generalna — p. Jadwiga Rymszewiczowa i wiceprzewodnicząca koła warszawskiego — p. Wanda Orlicz-Dreszerowa. Senat Akademicki Uniwersytetu reprezentowali: rektor prof. Witold Staniewicz, prof. Włodzimierz Mozołowski i prof. Władysław Jakowicki.

Jeszcze nie nadszedł odpowiedni moment aby ofiarowywać obrączki na F. O. N.

Odpowiedź gen. Rydza Śmigłego dla ofiarodawców

WARSZAWA (Pat). Pp. Bronisławostwo Halamowie z Lublina przesłali na ręce Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych gen. Rydza Śmigłego złote obrączki ślubne na Fundusz Obrony Narodowej. Generalny Inspektor Sił Zbrojnych odpowiedział pp. Halamom następującym listem:

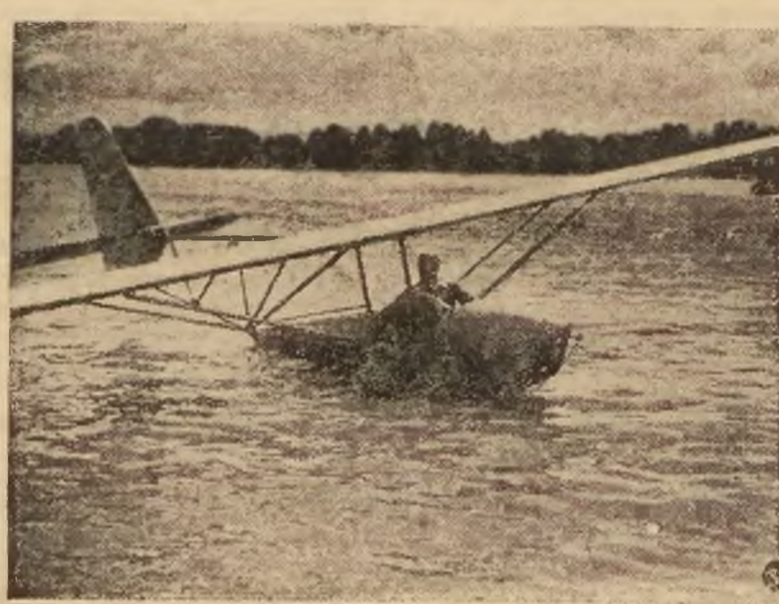
„Szanowni Państwo, zdecydowałem się sam napisać w odpowiedzi na ofiarę przesłaną na F. O. N. Termin odpowiedzi przedłużył się, ponieważ długo namyślałem się, jak odpowiedzieć.

Wzruszyła mię ta ofiara — jej przekrój moralny, jej specjalny charakter. Ten jej charakter upodabnia ją do ostatnich kilku ładunków, znajdujących się w czasie długotrwającej bitwy w ładownicy żołnierza. Zdając sobie sprawę, że to są ostatnie ładunki, żołnierz nie użyje ich bez ostatecznej konieczności. Wystrzelenie tego pocisku, który chcieliście państwo mi dostarczyć chcę zarezerwować na przyszłość. Wobec tego pozwalam sobie, dziękując, odesłać państwu dar z prośbą o poczekanie na odpowiedni moment“.

Łączę wyrazy szacunku

ŚMIGŁY-RYDZ.

Próby polskiego wodno-szybowca

Na przystani Zw. Strzeleckiego na Wiśle w Warszawie odbyły się próby pierwszego w Polsce szybowca wodnego. Szybowiec ten opatrzony dwoma pływakami był holowany przy pomocy łodzi motorowej. Długość wzniesienia się szybowca nad wodą, jak wykazały próby, nie przekracza dotąd jednej minuty. — Na zdjęciu — polski wodno — szybowiec. —

Kościół św. Jański ufundował nowy dzwon

Dziś o godz. 6 wiecz. J. E. ks. Metropolita Arcybiskup Wileński dokona konsekracji nowego dzwonu, który w dniach najbliższych wciągnięty zostanie na wieżę św.-Jańską.

Dzwon ten o wadze 1085 kg. prezentuje się bardzo masywnie i estetycznie. Obecnie został on ustawiony na specjalnie zainstalowanem podwyższeniu przed wieżą św.-Jańską na dziedzińcu Piotra Skargi, gdzie też i nastąpi dziś uroczystość jego poświęcenia.

Nowy dzwon będzie nosić nazwę „Jan Kazimierz“.

Z jednej strony dzwonu wyryto następujący napis w języku łacińskim:

„IOANNES CASIMIRUS
Christo Regi Seculorum Sacro Exeunto MCM Anno A Redemptionis Opere Perfecto Grati Vilnensis.
A. D. MCMXXXV. XXIV Junii.
AVE MARIA“.

Z drugiej strony dzwonu w języku polskim:

„Za czasu patronowania i staraniem ks. prałata Makarewicza odlał J. Umiechowski w Wągrowie“.

Nowy dzwon miał zawisnąć na wieży św.-Jańskiej w roku ubiegłym. Trudności jednak różnorakiej natury spowodowały odroczenie tej uroczystości. Jak zapewniają nowy dzwon ma bardzo ładny i metaliczny dźwięk, o czem zresztą wilnianie już w najbliższych dniach będą mieli możność przekonać się.

Nawiasem należy napomknąć, że dzwon dotychczasowy na wieży św.-Jańskiej jest pożyczony.

Gros zasługi za zdobycie przez kościół świętego Jana własnego dzwonu spada na ks. proboszcza Makarewicza, który nie szczędził trudów i pieniędzy, by plan swój zrealizować. Fundusze na dzwon zostały zdobyte w drodze składek i ofiar parafjan.

Ostatni dzień sprzedaży biletów na wycieczkę Prasy do Gdyni

Dziś zakończy Orbis sprzedaż biletów na wycieczkę Prasy do Gdyni.

Karty uczestnictwa dla wycieczkowiczów z prowincji zostaną im rozesłane listami ekspressowemi.

Podajemy do wiadomości uczestników wycieczki z Wilna, że muszą się zgłaszać po odbiór swych kart uczestnictwa w dniu 23 czerwca. Przy kartach uczestnictwa otrzymają wycieczkowicze kupony na nocleg i wycieczki. Odjazd, jak wiadomo nastąpi w dniu 26 czerwca o godz. 16.55.

Wagon dancingowy specjalnie dekorowany.

Wielki zjazd do Gdyni na Święto Morza urozmaici pobyt. Projektujemy wyjazd również do Jastarni.

Pomnik Marszałka Piłsudskiego w Wilnie
Konto czekowe P. K. O. Nr. 146.111

Nowe tereny emigracyjne dla Żydów

Rzymski korespondent kopenhaskiego pisma „Politiken“ podaje, że nowomianowany włoski minister kolonij Lesson opracował projekt udzielenia do dyspozycji europejskich emigrantów części Abisynji. Rząd włoski zamierza w najbliższej przyszłości skierować do Addis-Abeby komisję dla szczegółowego opracowania tego planu.

Zdaniem duńskiego dziennikarza, Włochy mają na celu z jednej strony oddać przysługę palestyńskim arabom, skierowując potok emigracyjny zamiast do Palestyny — do Abisynji, z drugiej strony Italja występuje jako szczera przyjaciółka Żydów, dając im możność znalezienia schronienia w starożytnym kraju królowej Saby.

Wzdłuż i wszerz Polski

Korona i dwa orły w herbie m. Gdyni.

Jak donosiliśmy odbyło się rozstrzygnięcie konkursu na herb portowy miasta Gdyni, na który nadesłano około 700 projektów. Pierwszą nagrodą odznaczono projekt inż. arch. Bochniaka z Gdyni.

Nagrodzony projekt inż. Bochniaka przedstawia koronę piastowską i dwa orły legjonowe, połączone jeden pod drugim pionowo na tarczy herbowej czerwonego koloru, po bokach których biegną dwa prostopadłe wężyki generalskie. Korona jest złota, orły i wężyki srebrne. Orły na tarczy mają zamiast litery „S“, kotwicę na tle falistych linij poziomych, symbolizujących morze.

Stan zadłużenia urzędników miejskich w Chorzowie.

Magistrat m. Chorzowa przeprowadził ankietę wśród urzędników swych co do ich zadłużenia. Ankietę mógł złożyć każdy urzędnik, nie podpisując jej, wskutek czego urzędnik nie był skrępowany. Na 448 pracowników magistratu doręczyło odpowiedź 300 osób. 148 nie odpowiedziało, to znaczy, że albo nie posiadają zadłużenia, albo też zbagatelizowali ankietę. Z ankiety tej wynika, że przeciętnie zadłużenie jednego urzędnika wynosi 3000 zł., zaś ogólem zadłużenie pracowników magistratu m. Chorzowa, t. zn. 300 osób, biorących udział w ankiecie, sięga kwoty miljona złotych.

Zmiana w statucie ZASP'u.

Związek Artystów Scen Polskich przedstawił Komisarjatowi Rządu projekt nowego statutu tej organizacji. Zmiana w statucie polegać ma na powołaniu nowej naczelnej instytucji o charakterze opinjodawczym w sprawach artystycznych w postaci Rady Artystycznej.

2 tygodnie aresztu za próbę wywiezienia książeczki P. K. O.

Sąd okręgowy w Poznaniu skazał Durniatównę z DZISNY na 2 tygodnie aresztu z zawieszeniem za próbę wywiezienia zagranicę książeczki PKO. na przeszło 2000 zł. Durniatówna, zapytana na granicy, oświadczyła, że nie ma gotówki ani papierów wartościowych, poza ilością dozwoloną do wywozu. Przy rewizji okazało się jednak, że posiadała ona książeczkę P. K. O. na 2000 zł. Ponieważ Durniatówna działała z nieświadomości karę jej zawieszono.

Pies uratował tonącego.

Warszawski krawiec z ul. Wolskiej, Eljezer Borman, udał się w niedzielę kąpać się w gliniance przy ul. Ostroroga. W czasie pływania B. chwyciły kurcze i zaczął tonąć. W pobliżu nie było nikogo, ktoby mógł pośpieszyć tonącemu z pomocą. Zachęcono do tego wielkiego psa wilka, który popłynął do Bormana i umożliwił mu wydostanie się z głębi do brzegu. Pies należy do tramwajarza, Kaz. Włodarskiego.

Znowu samobójstwo ucznia.

Na łąkach pod Grójcem pozbawił się życia wystrzałem z rewolweru w serce Stanisław Kotliński, lat 16, zam. w Grójcu. Przyczyną samobójstwa jest nieotrzymanie promocji do klasy III-ej.

Amerykańska pomoc dla Żydów w Polsce.

Na ręce sen. R. Szereszowskiego nadeszła pierwsza rata w wysokości 10 tys. dolarów z sum zbieranych na pomoc dla Żydów w Polsce przez Komitet Zbiórki przy Federacji Żydów polskich w Ameryce.

Dla rozdziału tych sum ukonstytuował się w Warszawie Komitet, w skład którego weszli sen. prof. dr. Schorr, sen. R. Szereszowski, sen. rab. J. Rubinsztejn (Wilno), dr. H. Rosmarin, dr. H. Szeszkies, inż. A. Reiss i dr. A. Silberschein. (m).

Lotnicy czescy nie otrzymali zezwolenia na lądowanie w ZSSR.

W uzupełnieniu podanej przez nas wczoraj wzmianki o przylocie lotników czeskich do Wilna, dowiadujemy się o nowym, bardzo ciekawym szczególe.

Mianowicie lotnicy czescy wpierw zamierzali ukończyć swój lot na terenie Rosji Sowieckiej jednocześnie zwrócili się do władz polskich i sowieckich o wydanie im odpowiedniego zezwolenia.

Polskie władze odrazu udzieliły zezwolenia, natomiast ze strony władz sowieckich nawet do tychczas nie nadeszła odpowiedź. Wobec tego lotnicy skierowali się na północ i lądowali w Wilnie.

Wilno wysyła samolot na zlot w Berlinie

Na mający się odbyć w lipcu rb. Międzynarodowy Zlot Gwiaździsty w Berlinie, Aeroklub Wileński wysyła jeden samolot „RWD. 13“, którego załogę będą stanowili p. kapitan-pilot Stanisław Leszczyński i prezes Aeroklubu Wil. p. rtm. Józef Sztukowski.

KURJER SPORTOWY

WIOŚLARZE WKS. „ŚMIGŁY" WYJECHALI DO BYDGOSZCZY.

Wyjechała wczoraj z Wilna do Bydgoszczy osada czwórki wioślarskiej Wojskowego Klubu Sportowego Śmigły. Wilnianie w Bydgoszczy staną do międzynarodowych regat wioślarskich, które dla wioślarzy polskich będą pierwszą próbą przedolimpijską. Wilnianie w Bydgoszczy startować będą na nowej łodzi, sprowadzonej z Berlina. Łódź przyjdzie bezpośrednio do Bydgoszczy. Kierownikiem ekspedycji wioślarzy wileńskich został Zygmunt Wierszyłło, sternik i trener osady.

REGATY ŻEGLARSKIE NA NAROCZU.

Nad Naroczem zakończony został dwutygodniowy kurs żeglarski, zorganizowany przez władze szkolne w Wilnie. Kurs prowadzony był przez Truhanowicza i Kortę. Warunki były bardzo dobre. Na zakończenie kursu zorganizowane zostały regaty żeglarskie, które przyniosły następujące wyniki: dystans 4 kmtr., zwyciężyli żeglarze z gimn. Św. Kazimierza: Komar, Bujko i Żyliński. Drugie miejsce zajęli uczniowie gimn. Zygmunta Augusta. W kategorji sterników zwyciężył Michejda.

„R. F. K." W WILNIE.

W najbliższą sobotę i niedzielę gościć ma w Wilnie piłkarska drużyna Ryskiego Klubu Piłkarskiego (R. F. K). Drużyna ta na Łotwie ma swoją bogatą tradycję sportową. Jest to jeden z najstarszych klubów piłkarskich Łotwy.

Piłkarze R. F. K. grali już raz w Wilnie w roku 1925, a potem za czasów profesora Weyssenhoffa wilnianie gościli w Rydze, grając mecz rewanżowy z R. F. K. Stosunki sportowe są więc zażyłe.

Przed sezonem wyścigów konnych

Jesteśmy w przededniu sezonu wyścigów konnych, które rozpoczną się w niedzielę 28 czerwca na Pośpieszce. Wyścigi wileńskie mają już tradycję sportową. Rok rocznie gromadzą na starcie szereg doskonałych jeźdźców gentelmenów z całej Polski.

Wyścigi wileńskie są jednocześnie doskonałą propagandą sportu konnego. Program obejmuje prócz konkurencyj wyścigowych, również konkursy hippiczne pań i panów. Konkursy hippiczne z udziałem amazonek wileńskich mają zapewnione powodzenie.

Tegoroczny sezon zapowiada się wyjątkowo pięknie. Dotychczas wiadome już jest, że startować będą m. in. tacy jeźdźcy jak płk. Rummell, por. Goszczyński, por. Żylewicz, rtm. Cierpicki, rtm. Bohdanowicz, por. Zgorzelski, por. Bebiński mjr. Dobrzański, por. Tudziński i inni.

Płk. Rummell startować będzie na Heroldzie, na którym w Katowicach, wygrał kilka biegów. Przyjazd do Wilna tej miary jeźdźca obudzi ogromne zaciekawienie i publiczność wileńska gremjalnie zapewne podąży na pole wyścigowe na Pośpieszkę. Pośpieszka wygląda pięknie. Tor został odnowiony, a obok toru wyścigowego jest również i tor treningowy, co dla jeźdźców ma ogromne znaczenie.

Treningi kawalerzystów trwają już od dłuższego czasu. Odbywają się zazwyczaj nad samym ranem, od godz. 4.

Ogółem mieć będziemy 7 dni wyścigów. Rozpoczną się one, jak już wspomnieliśmy w niedzielę 28 czerwca, a zakończą się 19 lipca. Odbędą się w następujących dniach: 28 czerwca, 2, 5, 9, 12, 16 i 19 lipca.

W roku ub. główną nagrodę wyścigów zdobył rtm. Bohdanowicz, który startował na Bakaracie własności rtm Cierpickiego.

Bieg główny odbędzie się 12 lipca, będzie to bieg imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego o nagrodę ministra spraw wojskowych. Ogółem jest przeszło 30 nagród honorowych. Najwyższa nagroda pieniężna wynosi 3 tys. zł.

Warto nadmienić, że faworyt zeszłorocznych wyścigów rtm. Bohdanowicz w tym roku startować będzie w barwach 13 p. ułanów.

Spodziewany jest również udział szeregu innych znanych jeźdźców, którzy zgłoszenia swoje przysłać mają nieco później.

Dotychczas zgłoszonych jest przeszło 60 koni.

Wiadomości radjowe

Jeszcze jeden konkurs radjowy.

Niezależnie od Wielkiego Konkursu Radjowego, w którym biorą udział radjosłuchacze całej Polski, organizuje Rozgłośnia Wileńska lokalny konkurs muzyczny dla abonentów, zarejestrowanych w czerwcu i lipcu roku bieżącego.

Audycja konkursowa nadana będzie w poniedziałek 26 czerwca o godzinie 18—18,30. Konrów, których utwory w liczbie 8 nadane będą rów, których hutwory w liczbie 8 nadane będą z płyt w ramach tej audycji, przyczem zapowiedź wymieni tytuły tych utworów, jednak w innym porządku niż zostaną wykonane. Uczestnicy konkursu winni podać w rozwiązaniu na stępujące odpowiedzi:

1. Nazwiska kompozytorów i tytuły utworów w tej kolejności, w jakiej zostały wykonane przed mikrofonem.
2. Imię i nazwisko rozwiązującego, numer abonamentu radjowego, zawód (zajęcie) i dokładny adres.

Termin nadsyłania rozwiązań upływa w dn. 4. lipca r. b.

Rozwiązania nadsyłać należy pod adresem Rozgłośni Wileńskiej, Wilno, Mickiewicza 22.

Za najlepsze rozwiązania przyznane będą cenne nagrody, których spis ogłosimy w dniach najbliższych.

Tabela loterji z dnia 22 czerwca

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Zł. 100.000 na nr.: 18933

Zł. 10.000 na nr.: 74375

Zł. 5000 na nr.: 27527 168277

Po zł. 2000 na nr.: 117671 122952 176924

Zł. 1000 na nr.: 22540 33296 82027 116589

Zł. 500 na nr.: 48082 61357 84687 128125 137652 164088 170031

Po zł. 400 na nr.: 10039 19216 19580 53950 78936 84172 147772 152356 179322

Po zł. 200 na nr.: 2419 15403 34509 36336 64427 83141 90886 99230 119417 126909 138015 169615

Po zł. 150 na nr.: 557 7741 20843 32273 35610 36851 53410 57342 62551 62773 75531 77483 90315 92035 95278 114871 119823 123388 123552 124419 126663 131868 138681 141126 141444 144387 148329 148863 160451 160674 162774 171878 174679 181388 186303

Wygrane po 100 zł.

44 83 224 618 1499 1898 2091 147 288 398 454 618 4559 79 877 5125 813 78 907 7408 513 8013 528 733 913 28 9884

10256 70 11278 498 928 12026 182 329 624 839 80 13657 790 14146 221 633 915 16956 17361 595 745 18053 167 78 588 19140 573 916

20108 598 724 26 21223 414 902 22373 863 953 23951 99 24137 472 621 96 751 25067 479 719 26071 881 27469 575 28317 78 529 718 912 29340

30261 533 31131 898 966 32100 322 807 33038 253 492 846 34169 432 35099 236 594 703 932 36246 547 48 918 37332

39210 508 40194 336 541 41234 390 585 826 926 94 42573 722 48 68 43730 81 943 44439 45361 631 707 846 46071 223 557 48279 332 88 644 741 49286 736 802 50023 502 51929 52046 173 284 453 652 965 53334 818 54266 320 706 55011 655 82 892 56126 565 57114 395 549 640 948 58004 121 461 59248 652 977 60646 724 61150 236 517 696 62129 428 30 91 737 883 63144 68 949 64344 525 793 843 906 27 65011 307 795 813 66131 292 587 67173 807 958 68768 69643 840 70683 994 71115 16 278 339 600 72017 140 667 963 73125 26 393 478 92 523 73 785 972 74070 657 757 75242 93 438 76023 536 633 945 77507 78030 352 79021 235 92 970

80113 62 653 775 81056 61 437 71 82057 331 98 792 83044 178 245 400 84457 615 85079 92 223 86099 248 486 88041 424 89631

90489 541 91370 951 92084 129 221 570 933 93349 56 409 763 821 977 54027 76 150 95212 50 395 505 698 757 96403 97028 199 654 721 98050 57 302 59 83 403 612 41 850 55 99482 93 511 875

100263 591 725 101932 102039 90 432 507 82 611 103062 118 487 976 104268 91 626 105038 249 106022 517 970 107006 41 585 740 108000 780 932 90 109267 389 446

110355 480 111265 389 112099 165 358 417 505 113078 86 272 428 36 532

114521 783 922 115532 805 116055 117034 426 113393 528 696 119026 183 982

121244 551 122280 758 856 89 123181 592 799 124263 125043 87 524 727 126904 127584 128091 184 436 655 129680 881

130689 132060 133172 291 498 802 74 134157 519 624 35 802 135301

136194 226 61 513 137712 892 904 138598 139006 268 554 777 958 140135 989 141293 350 813 142671 143092 329 70 940 144082 858 78 92 145227 538 146049 668 760 967 147286 366 530 148275 789 930 149339 851 150355 575 714 920

151482 835

152301 680 916 153131 154170 232 67 496 875 155165 238 313 156729 157548 999 158807 71 159243 565 617 949

160336 432 913 161405 24 798 162244 163177 335 551 164092 312 483 720 863 165429 701 849 166103 220 317 516 26 624 941 167522 168515 648 169412 762 812

170189 917 171074 247 774 80 172490 959 173559 649 65 75 174805 175019 111 480 176664 67 72 177087 123 283 789 178015 72 568 646 55 179380 704 803 906

180002 181005 784 892 182351 502 96 723 849 183175 276 363 933 184031 185077 178 392 186472 74 862 893 187089 379 557 922 31 188039 630 189230 666 818 940

190105 329 191102 343 966 192845 193231 494 812 923 28 194556

Wygrane po 50 zł.

556 710 24 858 90 91 941 1006 264 950 2473 843 48 49 902 27 3019 33 75 452 549 91 817 4358 702 5172 362 65 613 6224 318 54 454 558 900 7053 91 780 8066 108 38 217 486 716 824 47 9639 715 30

10344 708 11032 100 234 743 841 12092 369 468 93 643 810 68 13174 421 923 14051 241 81 434 746 885 960 76 94 15187 673 846 16213 41 617 53 17087 179 650 974 18297 994 19173 300 431 696 833. 945 82 86

20375 553 815 84 21378 607 855 22155 253 95 426 608 981 23244 708 79 24031 504 18 978 25383 534 64 81 807 980 26004 19 219 449 92 547 826 43 66 957 27266 73 726 91 992 28028 38 151 336 508 750 872 29037 107 269 357 95 853 987

30729 31 400 86 93 612 15 910 32272 384 33243 56 746 55 34379 462 652 80 769 851 969 35054 205 44 380 467 973 36124 217 327 80 453 564 85 717 818 67 37331 576 877

38014 72 247 930 39127 927 97

40147 368 462 727 41006 118 504 640 943 42519 688 844 43247 697 770 44407 20 735 879 45316 579 773 46146 479 568 913 47065 78 120 48359 717 44 49244 80 309 84

50139 363 536 48 699 922 51026 109 652 939 52069 373 685 53739 841 54202 54 515 991 55039 111 21 419 21 515 602 96 56150 54 61 503 902 98 57074 137 621 709 841 58135 318 21 400 645 92 958 59692 784 895 908

60007 33 119 76 399 630 742 853 975 61191 200 18 713 806 68 939 54 62107 65 216 627 63587 816 64087 552 76 849 65142 253 72 550 691 730 57 66006 289 67001 47 71 147 72 230 42 54 868 70 68579 680 713 69437 69 80 95 563 624 760 95 841

70076 271 370 495 765 89 934 75 96 71037 395 72087 166 412 510 643 920 73226 346 460 569 717 971 74007 171 214 49 423 804 10 75131 75 244 322 435 579

76068 141 712 19 77012 250 338 78382 936 79161 350 86 693 767

80262 345 832 955 81999 82037 333 83022 199 238 355 556 857 84312 596 763 85196 334 558 701 20 874 948 99 86020 920 87025 231 536 97 88334 605 88 733 89616 92 746

90049 150 65 245 309 762 966 91560 602 917 92714 40 93143 95 499 681 91 745 97 878 94132 34 261 290 825 986 95156 58 361 553 66 971 96784 821 48 925 97344 68 79 840 919 98053 131 409 564 998 99084 139 647 857

100002 303 765 101386 102054 112 28 682 829 103101 20 418 104219 80 319 400 516 105213 3 1713 75 876 106611 812 107204 446 654 803 94 961 108332 84 856 66 109036 105 37 58 204 76 969

110035 55 261 421 731 111196 514 595 939 112212 321 909 113006 572 84

114003 381 115604 712 817 29 985 116289 358 499 563 78 816 117228 80 387 867 953 77 85 118055 242 376 428 718 34 818 56 69 119286 331 731 906 35 120201 627 869 77 915 38 121027 880 960 87 122124 230 60 413 38 507 34 123777 78 91 991 124403 752 125130 264 94 355 89 504 90 679 786 809 126293 94 96 392 625 90 127226 553 610 733 128005 259 429 670 896 961 98 129006 133 67 685 768 819 130207 367 738 803 131218 695 738 132163 232 325 50 810 36 945 68 133290 94 318 74 436 595 758 134048 135229 571 610 743 36217 676 957 137334 526 44 916 61 138191 296 139145 261 347 93 565 775 898 140044 75 125 234 337 428 646 141246 401 610 791 855 142021 401 593 609 62 143007 218 745 850 144734 98 957 145115 528 686 848 96 7 146045 313 33 96 147136 68 324 457 645 829 918 37 148438 881 948 149289 306 67 420 570 760 855 904 150366 417 548 871 151958

152036 69 268 381 555 75 987 153050 98 134 379 561 778 154106 72 218 495 511 706 807 88 907 155055 336 507 702 822 156430 597 604 157473 597 888 92 158503 682 885 966 159028 257 78 353 431 66 578 941

160216 516 758 161220 358 605 837 162114 51 309 608 97 163238 313 699 857 164064 195 618 737 898 165128 330 756 808 913 166122 28 595 777 90 167049 92 156 335 532 168075 131 84 363 169164 430 750

170142 669 801 171125 89 688 764 172100 501 622 173243 314 760 174206 412 175873 176420 25 57 591 612 701 919 62 177127 218 47 605 178079 238 356 612 62 700 60 179106 296 660 64 76 918

180096 203 47 774 803 181006 104 427 603 768 877 99 182163 573 647 183393 418 653 84 876 80 950 184263 640 793 819 25 62 914 63 185583 640 760 845 186040 230 344 860 187227 567 816 188289 312 61 421 708 34 189205 534 50 637 855

190188 295 376 408 520 191225 373 192565 957 193018 75 114 594 654 721 194214 36 383 461 701 29

III ciągnienie

Wygrane po 100 zł.

1969 2820 3203 728 4694 925 5912 8001 342 9486 941.

10228 337 11062 12732 981 13441 91 799 14440 96 15585 16104 311 544 774 899 17656 18088 645 853 943.

20702 21057 331 22989 23263 649 976 26169 27101 702 29575.

32429 95 33684 34628 854 98 35884 36322 71 37899 38359 895 39116.

40188 778 41586 42829 43611 45029 242 521 46252 47123 48055 429 804 97 49602 53

50277 526 51327 52168 249 327 53457 611 54621 23 55460 536 56072 57035 230 58939 59108.

60347 516 704 62069 394 501 63085 454 64298 65163 257 897 66001 890 67168 277 490 828 69190.

70365 836 72136 64 793 74055 57 228 562 775 75793.

76468 871 77090 251 713 78287 79608 80142 81113 508 82523 898 99 959 84344 85579 87097 409 757 88521 89458 90310 92039 94859 923 95271 96543 97108 622 98230 99120 388 517 100078 280 308 72 512 101594 812 102210 371 103662 104542 696 105644 106950 107939 63 108865 110011 149 579 112236 49 115695 779 116631 34 117009 378 549 118553 600 119579 200010 294 121167 279 397 438 122922 124007 332 561 125813 126542 127003 526 872 129390 773 914 130376 133568 697 134226 135216 426 137007 653 138163 140131 696 141065 143195 963 144128 145046 271 93 522 711 74 146191 359 147852 148555 739 149429 150666 151801 152286 153744 154480 540 936 156713 836 157491 671 964 158948 160724 161616 795 809 165161 731 166855 168082 149 933 169006 745 170979 171631 172426 173207 526 832 174457 972 175007 11 94 119 176927 177750 178262 656 99 793 801 182052 914 183926 184092 165 664 185860 186744 65 187145 64 698 188149 189803 190272 466 191460 192080 194465

PO 50 ZŁ.

71 222 694 711 82 1573 765 2195 410 729 874 3196 518 792 4020 97 837 5149 98 421 517 632 822 935 76 6060 279 7892 8567 745 9148 259 324

10245 461 11668 979 12112 13277 15461 16070 649 17053 492 763 81 916 18112 19059.

20185 940 45 22365 23404 24716 917 25116 26294 593 27557 829 28200 29434 587.

30744 832 31455 592 32205 837 33117 88 364 485 752 34319 435 35388 543 36685 748 841 37997 38360 82 464 39495 40210 41176 638 48 73 803 42421 658 940 43067 213 331 525 860 44299 46911 47332 605 48058 777.

50117 513 97 783 51287 925 52148 322 862 53686 897 54001 357 667 56204 636 97 900 71 73 57038 58759 59099 101 335 690 985.

60089 426 817 87 940 61223 503 62860 63471 92 630 64179 230 65770 66221 965 67619 998 68352 829 69273 525 70518 799 904 71701 63 72808 73697 719 819 74342 97 404 584 923 75192 257.

76030 109 824 77036 529 651 741 85 78133 566 71 79316 447

80918 81084 937 72 82102 705 82 839 83612 84048 85085 376 86437 87885 99 946 88826 70 89033 131 240 344 760

90094 968 92325 418 812 93638 862 94616 95315 96247 562 97295 523 668 72 898 98017 232 313 412 658 99070 304 759

100117 577 101299 625 918 40 102056 211 664 103103 39 106437 87 107038 313 89 854 58 60 108752 109004 521 73

110567 681 746 111033 215 451 76 571 614 783 904 112026 113682 885 116494 988 117282 322 447 509 622 118730 119353 599 779

120298 121251 549 66 123363 89 446 866 124648 820 936 125026 120 281 570 606 126629 127126 70 264 737 51 869 913 128286 780 854 60 129463

130634 74 83 131141 378 905 132107 784 910 96 133158 68 490 569 78 829 134610 135944 136842 913 137082 279 718 138182 84 316 637 763 129666

140180 141449 846 142584 916 143070 430 144205 145080 763 85 950 146097 458 517 47 624 817 147117 577 148797 149354

150153 321 622 862 910 151242 152337 815 153096 154210 815 156092 167 541 50 158325 859 159458

160107 236 573 163378 532 914 164462 582 758 849 165491 975 167542 63 732 168550 79 169764

170059 532 76 171349 744 172350 487 519 173012 191 310 745 826 952 174076 136 390 175392 673 176091 177786 178041 234 710 574 179103 267 557

180526 181037 271 935 182209 475 183488 510 86 996 184811 185127 70 96 186110 814 188001 694 829 947 189087 138 96 265 597

190098 298 592 191566 88 725 193400 577 194221 590 686 738 843

IV ciągnienie

Stała dzienna wygrana zł. 25.000 na nr. 159854

Zł. 50.000 na nr. 61361

Zł. 20.000 na nr. 137340

Zł. 10.000 na nr. 112031

Zł. 2.000 na nr. 64915

Zł. 1.000 na n-ry: 59768 98140 100395 133509

Zł. 500 na n-ry: 70008 77556 167486 170616 170689 184024 191023

Zł. 400 na n-ry: 27996 52462 56336 59549 74592 92984 96026 100602 101407 109885 115852 117235 154159 167583 190797

Zł 200 na n-ry: 88821 10265 20940 27065 29065 75973 79199 105016 105792 113647 124663 132131 135840 149388 150334 151542 168907 177248

Zł. 150 na n-ry: 8194 22997 29690 34093 40410 58948 71426 72254 75421 76416 82503 84284 84447 87121 89127 96779 108484 108596 114193 114195 133365 144435 147209 164341 172044 174407 186591

Wygrane po 100 zł.

869 1199 2275 504 3182 4356 666 6271 7007 702 8579 767 83 10766 11170 396 13275 942 17231 356 73 18647 19464 21086 94 209 792 22533 23872 24247 25043 290 26092 110 290 27226 609 746 888 947 28194 555 936 30757 877 32247 550 832 33906 34499 520 30 35 70 36098 827 37339 779 38335 523 932 42362 43074 342 477 703 44026 45033 488 46013 219 47280 309 526 728 48215 362 52802 53983 54225 456 633 889 55625 56655 57232 729 916 59517 603 46 60240 61320 930 62867 63621 94 64847 65036 529 78 967 67401 68391 69155 462 849 992 70757 71156 427 72407 21 829 74465 612 940 91 75599

76044 398 926 77015 933 79261 80475 646 81170 560 84494 577 86416 863 87031 668 88658 926 89387 90167 91139 371 949 93576 994 95807 97538 798 98334 714 100019 102911 103637 64 105530 741 55 106169 108742 109082 751 111010 112316 736 113109 114059 335 115905 116775 97 118521 752 76 119484 954 120416 121019 889 122383 684 123539 124290 360 125282 419 127080 350 128157 687 700 129291 130030 727 61 133112 235 134090 135228 668 852 86 136157 677 137697 993 138274 385 784 139448 525 876 141240 380 142897 903 143448 593 841 144003 832 146501 147078 258

152626 153186 283 634 154329 918 67 165411 690 743 156235 391 157094 603 753 158334 596 159679

160206 47 368 706 161844 162271 380 509 846 163125 295 357 164248 549 165006 166329 821 92 167414 983 168690 169810

170219 172024 174249 68 620 754 175435 91 177082 491 522 178364 732 179153 493 690

180008 181130 211 182540 183081 456 855 185179 186550 628 187114 663 188521 189522 684

190670 797 192112 193323

Wygrane po 50 zł.

84 128 252 2143 231 415 683 3321 57 91 582 4381 625 5020 6064 7610 846 8184 447 9425 655

10069 538 92 11137 469 667 12250 460 13312 94 454 558 820 14460 88 505 720 85 16353 738 806 17202 36 64 823 18685 19383

20387 552 720 52 801 9 21120 454 79 849 907 72 22004 482 713 23115 264 24937 25455 66 705 943 26201 330 41 511 27084 523 813 28556 815 95 29022 251 402 554 725 874

30594 621 31670 812 32439 841 932 33465 35019 747 36900 37016 630 60 748 39772

40766 41126 966 42015 96 43123 599 44230 79 539 45391 46482 90 538 47115 337 48622 49006 311 600

51192 294 437 560 831 949 53032 47 278 791 928 40 54268 82 419 55322 785 56826 57115 259 97 359 432 771 82 58120 336 59096 110 594

60069 639 803 944 90 61175 281 724 42 931 62272 63416 873 64301 991 65028 67135 858 68578 731 69100

70041 117 44 415 530 76 724 871 71905 72054 210 520 641 73340 62 693 74145 533 75488

76309 77857 78136 212 500 41 79115 731 80139 465 541 935 81961 82672 736 83167 325 636 80 85183 766 86251 426 87127 81 461 98 605 732 876 88093 139 89531 90900 91855 92102 8 67 219 37 799 93624 94219 95510 770 96103 323 937 94473 98516 608 754 959 99029 351 639 992 100134 245 95 314 745 929 101217 56 591 102153 273 305 484 720 103435 104233 38 663 105000 177 493 865 903 106277 346 50 107648 993 108248 854 109328 110065 111437 914 112008 512 760 819 37 114038 872 79 116154 362 117036 193 476 98 118465 119000 214 503 863 120055 122 382 487 121368 122200 448 123039 513 615 800 124074 477 125284 534 128642 128141 43 225 129324 130218 975 131203 74 437 777 856 945 132262 503 133206 925 134459 135714 88 136256 793 137362 138357 [illegible] 819 139105 209 684 140313 141529 921 47 142112 300 99 742 143351 630 711 144979 145486 146016 147632 148461 586 149355 436 608 37 55 150061 189 235 151079 948 70

150640 151422 693

152267 460 587 878 941 155401 158564 159064 81 173 451 733 944

160368 444 835 161846 162408 629 163396 164667 824 165114 529 919 166228 868 167195 534 168991 169168 498 170008 244 65 302 172111 72 511 628 173137 424 785 175182 764 176147 331 177700 825 178579 179314 20 461 88 91 884 180328 65 649 181139 79 585 894 182654 741 944 183599 184892 185354 405 186188 683 187697 188087 207 877 972 189992

191055 623 192585 194204 21 596

Koło Wiejskiej Inteligencji w Wilnie

W sobotę dnia 20 b. m. o o godz. 17 odbyło się w lokalu przy ul. Zygmuntowskiej 16 Zebranie Koła Wiejskiej Inteligencji wiejskiej wygłosił p. gencji w Wilnie.

Referat p. t. Zadania inteligencji wiejskiej wygłosił p. pos. Wł. Kamiński, rozwijając wiele ciekawych myśli. Po referacie wywiązała się żywa dyskusja.

Skolei o konferencji w sprawie kultury wsi w Warszawie mówił p. J. Dracz.

Ostatnim punktem porządku dziennego były sprawy organizacyjne i finansowe Koła. (a)

Wśród pism

— Ukazał się już w sprzedaży lipcowy numer **„Świata Kobiecego Rekord". Świat Kobiecy Rekord"** redagowany jest całkowicie w języku polskim i zawiera sto dwadzieścia jeden brawnych i kolorowych najnowszych francuskich modeli. Dział literacko-opisowy zawiera szereg ciekawych ilustracyj oraz wiadomości z dziedziny literatury, kosmetyki, gospodarstwa domowego, robót ręcznych, świata filmowego, satyry i t. d. Cennym dodatkiem jest praktyczna tablica kroju.

Cena egzemplarza zł. 2.

Adres redakcji i administracji: Warszawa, Bielańska 5.

Ziemia za jezioro

Ważą się losy Narocza

Na ludność, zamieszkującą brzegi jeziora Narocz zwrócono ostatnio większą uwagę.

Przyczyną tego były znane i omawiane nieraz zatargi ludności nadnaroczańskiej z bezduszną maszynerją biurokratyzmu, działającą zbyt pochopnie w myśl litery prawa. Słuszna inicjatywa państwa wywołała niepotrzebne zadrażnienia, gdyż realizujące się inicjatywę urzędy przyszły w swoim czasie nad Narocz bez należytego przygotowania sprawy i, **nie licząc się z życiem,** uderzyły w najistotniejszy interes ekonomiczny miejscowej ludności.

W założeniu działania urzędów istniała myśl bardzo pożyteczna dla ogólnej gospodarki państwa. Dążono do zwiększenia bogactw naturalnych naszego kraju przez podniesienie wydajności największego jeziora, a przez uprzemysłowienie jego eksploatacji — do zwiększenia dochodów państwa. Pierwsze jednak kroki w tym kierunku sprawiały wrażenie, że to powiększenie bogactw ma się odbyć **z krzywdą obywateli** — ludności nadnaroczańskiej, która została wtedy nagle odsunięta od jeziora i pozbawiona dochodów z rybołówstwa, dochodów, które od wieków stanowiły bądź co bądź poważną pozycję w całorocznym budżecie ich gospodarki rolnej. Dlatego też **wybuchł skandal.**

Dzierżawca jeziora, Dyrekcja Lasów Państwowych, musiał pójść na ustępstwa. Dopuszczono znowu ludność do jeziora. Jednocześnie zaś rozpoczęto prace, mające na celu **wypełnienie luk** w dotychczasowem postępowaniu władz administracyjnych.

Przedewszystkiem wypłynęła sprawa uprawnień ludności do jeziora. A więc, kto ma prawo łowić i na jakiej podstawie? Ustalono wtedy, że **Narocz jest jeziorem bezpańskiem** i że ludność wiejska oraz niektóre dwory okoliczne mają prawo wstępu i toni.

Po ustaleniu tej elementarnej podstawy porządku dotychczasowego, przystąpiono do opracowania projektu likwidacji serwitutów na kompleksie jezior naroczańskich. Projekt ten narodził się w Dyrekcji Lasów Państwowych. Pisaliśmy już o nim trochę w swoim czasie. Projekt przewiduje likwidację serwitutów za rekompensatą. Ma być nadzielona ziemia. Jednocześnie z tem opracowano projekt upełnorolnienia ludności naroczańskiej — z komasacją gospodarstw rozbitych na sznury. Projekt przewiduje na te cele ponad 2 tys. ha ziemi i ustala koszty na przeszło 700 tysięcy złotych. Zaszłaby wtedy konieczność **przesiedlenia całych wsi z pasa nadnaroczańskiego w dość odległe okolice.**

Projektodawcy obliczają, że eksploatacja jeziora zwróci prawie wszystkie wydatki w ciągu lat 15, a potem zacznie przynosić pokaźny dochód.

Nie wchodząc narazie w szczegółową ocenę tego projektu, musimy zaznaczyć, że ma on niewątpliwie pożyteczne nastawienie — dąży bowiem do likwidacji sprawy Narocza raz na zawsze, przez stworzenie dla ludności nadjeziornej **samowystarczalnych (przynajmniej teoretycznie) gospodarstw rolnych.**

Otóż podobno projekt ten został przyjęty przez władze centralne, które w tych sprawach decydują. Narazie trzymane to jest w tajemnicy. Skutki jednak aprobaty projektu przez Warszawę widoczne są w terenie.

Oto od szeregu dni nad Naroczem pracuje specjalna komisja wojewódzka. Przyjazd jej nad jezioro był poprzedzony następującem obwieszczeniem wojewody wileńskiego:

„Na skutek zarządzenia Pana Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych zleciłem specjalnie delegowanym w tym celu urzędnikom przy udziale rzeczoznawcy z ramienia Wileńskiej Izby Rolniczej zbadanie uprawnień własnościowych, służebnościowych (serwitutowych) i innych mogących przysługiwać gospodarzom wsi oraz właścicielom majątków i osad, położonych przy jeziorach Narocz, Miadzioł, Miastro i Batoryno

Wymienieni delegaci mają za zadanie 1) zbadanie wszelkich dokumentów tak zgromadzonych z urzędu jak też dostarczonych przez zainteresowanych z jednoczesnem w miarę potrzeby przesłuchaniem zgłoszonych świadków.,

2) Opracowanie materjałów, mogących ustalić na przyszłość ściśle prawa zainteresowanych tak co do własności wody jak i rybołóstwa w jeziorach oraz

3) ZBADANIE STRUKTURY GOSPODARCZEJ WSI POD KĄTEM WIDZENIA PRZYSZŁEJ JEJ PRZEBUDOWY ROLNEJ".

Obwieszczenie to wywołało olbrzymie zainteresowanie wśród ludności. Czekano na przyjazd komisji z niecierpliwością i przygotowywano dokumenty.

Komisja rozpoczęła swoje prace, jak nas na miejscu poinformowała ludność, w dniu 15 bm. W skład komisji tej wchodzą pp. inż. Samowicz, radca wydziału rolnego urzędu wojewódzkiego, inż. Różycki, wojewódzki inspektor rybactwa, inż. Kozłowski z Izby Rolniczej i komisarz ziemski ze starostwa postawskiego. Jak dotychczas komisja opracowała już ponad pięć wsi. Była w Czerewkach, Urlikach, Kupie, Worońcach, Antonisbergu i t. d.

Ludność powitała komisję nawet życzliwie.

— „Niechaj już pany sami pohladziać, że my majem prawo do woziera".

Chętnie odpowiadali na wszystkie pytania. Że łowili w jeziorze od bardzo dawna, że posiadają takie a takie siecie, że mają tyle ziemi tylu dorastających synów. Szczególnie to ostatnie intryguje ludność. Dlaczego pytają o liczbę synów i o wiek najstarszego.

—„Chyba ziamli bolej daduć, jak synou bolej budzie"?

Ludność nadnaroczańska wie już, że „będą dawali ziemię za jezioro". Komisja bowiem po zbadaniu gospodarki wieśniaka zadaje mu pytanie: **„czy zrzeknie się praw do jeziora za nadział ziemi"?**

Odpowiedź na to bywa różna. Przeważnie negatywna. Kobiety wybuchowo i kategorycznie protestują nawet przeciwko samej propozycji, mężczyźni bardziej oględnie i spokojnie odpowiadają przecząco.

Jest jednak dość dużo gospodarzy, którzy dość chętnie zgadzają się na propozycję zamiany prawa do jeziora na odpowiedni obszar ziemi. Są to wieśniacy, którzy prawie nigdy nie korzystali z jeziora, a natomiast posiadają prawo wstępu lub toni.

Prace komisji trwają. Nad jeziorem Narocz dojrzewają wypadki, które rozstrzygną **o losie ludności miejscowej.** Należy przypuszczać, że władze administracyjne będą działały bardzo ostrożnie, ze znajomością psychiki ludności wiejskiej.

O tem, co komisja **powinna** zobaczyć nad Naroczem napiszemy innym razem.

Włod.

NIE DO NAS

W onegdajszym „Kurjerze Porannym" przeczytaliśmy z pewnem zaniepokojeniem następującą wzmiankę:

300 NAUCZYCIELI WIELKOPOLAN POJEDZIE NA KRESY.

W związku z powiększeniem liczby etatów nauczycielskich na kresach wschodnich, kuratorjum poznańskiego okręgu szkolnego przystąpiło do rejestracji bezrobotnych nauczycieli w Wielkopolsce, aby część z nich skierować na wolne placówki oświatowe. Jak się dowiadujemy około 300 bezrobotnych nauczycieli z ziem zachodnich skierowanych będzie na kresy. Trzeba podkreślić, że ci nauczyciele —wielkopolanie, którzy dotychczas już pełnili obowiązki na kresach wschodnich, cieszą się opinją szczególnie cennych i przydatnych na tamtejszym terenie pracowników.

W związku z tem z najbardziej miarodajnego źródła dowiadujemy się że informacja powyższa nie odnosi się do Okręgu Szkolnego Wileńskiego. *Na nowe etaty nauczycielskie w naszym Okręgu mianowani zostaną wychowankowie tutejszych seminarjów nauczycielskich,* których liczba jest dość znaczna. Dopiero gdyby po ich uwzględnieniu pozostały wolne etaty wejdą w grę młode siły nauczycielskie z innych okręgów.

Możliwe, że wiadomość „Kurjera Porannego" dotyczy innych województw, równie niesympatycznie, jak niesłusznie i nieokreślenie obejmowanych nazwą „kresy".

Powołanie Okręgowej Targowiskowej Komisji w Wilnie

17 bm. p. wojewoda wileński powołał Okręgową Targowiskową Nadzorczą Komisję w Wilnie z siedzibą przy Izbie Rolniczej w Wilnie w składzie następującym:

przewodniczący — Zygmunt **Ruszczyc,** rolnik,

zastępca przewodniczącego — Feliks **Zawadzki,** rolnik.

członkowie: przedstawiciel Izby P. H. w Wilnie — Abram **Zalkind,** dyr. zw. kupców żydowskich, przedstawiciel Izby Rolniczej — Piotr **Timofiejew,** rolnik, przedstawiciel Izby Rzemieślniczej — Józef **Uzlałło,** rzeźnik, przedstawiciel Wileńskiego Wydziału Wojewódzkiego Kazimierz **Grodzicki,** wiceprezydent m. Wilna. przedstawiciel Wydz. Wojew. w Nowogródku— Mieczysław **Górski,** prezes Okr. T-wa Roln. w Lidzie.

Zastępcy członków: przedstawiciel Izby P. H. — Wojciech **Kozłowski,** referent Izby P. H. przedstawiciel Izby Rolniczej — Stanisław **Symonowicz,** referent ekonom. Izby Roln., przedstawiciel Izby Rzemieślniczej w Nowogródku— Aleksander **Wersocki,** wędliniarz, przedstawiciel Wileńsk. W-łu Wojewódzkiego Rudolf **Mroszczyk,** inspektor Izby Roln., przedstawiciel W-łu Wojewódzkiego w Nowogródku — Jan **Trzeciak,** rolnik.

Zadaniem mianowanej Okręgowej Targowiskowej Komisji Nadzorczej będzie wykonywanie bezpośredniego nadzoru nad uregulowaniem obrotu zwierzętami gospodarskiemi i drobiem, obrotu hurtowego mięsem oraz nad organizacją targowisk.

W związku z powołaniem Okręgowych Komisyj dnia 25 bm. odbędzie się w Warszawie wspólne zebranie w celu omówienia spraw związanych z organizacją i działalnością Komisyj Targowiskowych.

Swiatowa kronika gospodarcza

POLSKA.

Z dn. 29 bm. wprowadzone zostało cło wywozowe na konie. Cło to posiada charakter czysto organizacyjny, konie bowiem, wywożone za zaświadczeniami Ministerstwa Przem. i Handlu, są wolne od cła (konie zarodowe, wyścigowe i sportowe, wywożone przez hodowców oraz organizacje hodowlane, będą zwalniane od cła na podstawie zaświadczeń Min. Rolnictwa i R R.). Wywóz koni zagranicę za zaświadczeniami Min. Przem. i Handlu może się odbywać tylko przez następujące punkty graniczne: Gdynia, Gdańsk, Miasteczko nad Notecią, Zbąszyń, Zabrze, Zebrzydowice, Śniatyń-Załucze, Raczki, Wincenta, Stołpce i Zdołbunów. Zaświadczenia na zwolnienie od cła będzie wydawało Min. Przem. i Handlu eksporterom koni za pośrednictwem Polskiego Związku Eksporterów Bekonu i Artykułów Zwierzęcych. Odpowiednie podania mają być wnoszone do Ministerstwa za pośrednictwem terytorjalnie właściwej izby przemysłowo-handlowej.

* * *

Wartość wywozu artykułów zwierzęcych eksportowanych przez firmy, zrzeszone w Polskim Związku Eksporterów Bekonu i Artykułów Zwierzęcych, w kwietniu r. b. wynosiła 12.509 tys. zł. wobec 12.048 tys. zł. w marcu r. b. i 7.075 tys. zł. w kwietniu r. ub. W porównaniu do globalnej wartości wywozu z Polski w odpowiednich miesiącach, eksport ten stanowił w kwietniu r. ub. 9,6 proc., w marcu r. b. 15.5 proc. i w kwietniu r. b. — 14,4 proc.

* * *

Bawił w Sosnowcu konsul J. Majewski z Kapsztadtu. Wizyta ta miała na celu nawiązanie bezpośredniego kontaktu z eksporterami okręgu izby, pracującymi z rynkiem południowo afrykańskim, w szczególności: fabryk bieli cynkowej, przędzy czesankowej, artykułów metalurgicznych, wyrobów szklanych, szmerglowych, konfekcyjnych i żelatynowych. Wyniki rozmów wskazują na poważne możliwości wywozu do Południowej Afryki wielu artykułów, przedewszystkiem zaś wyrobów szklanych, akcesorjów kolejowych i t. d.

* * *

W czasie od 18 do 21 bm. odbyło się w Krakowie siódme skolei wspólne posiedzenie polskiej i niemieckiej komisyj rządowych, powołanych do czuwania nad wykonaniem polsko-niemieckiej umowy gospodarczej z dnia 4 listopada 1935 r.

Tak, jak w ubiegłym miesiącu, komisje rządowe ustaliły plafon polskiego eksportu do Niemiec na miesiąc lipiec w wysokości 100 proc. pierwotnie ustalonego planu eksportowego.

* * *

P. minister skarbu powołał p. St. Widomskiego na stanowisko dyrektora Izby Skarbowej w Wilnie. Dotychczasowy dyrektor Izby Skarbowej w Wilnie, p. L. Wojna, przechodzi do centrali min. skarbu.

* * *

Na odbytym ostatnio Zjeździe Związku Izb Przem.-Handl. w Łodzi Prezes Związku Izb p. Min. Czesław Klarner, omawiając wyniki Narady Gospodarczej i realizację jej uchwał, podkreślił ze szczególnym naciskiem konieczność zrealizowania Programu Wschodniego, którego ogólne zarysy sprecyzowała Komisja IV Narady Gospodarczej.

W odpowiedzi swej prezesowi Klarnerowi p. Min. Przemysłu i Handlu Antoni Roman, poświęcił również kilka uwag swemu stosunkowi do Programu Wschodniego, deklarując się jako bezkompromisowy zwolennik przeprowadzenia aktywizacji gospodarczej Wschodu według zleceń Narady Gospodarczej i w nawiązaniu do pamiętnych uchwał Rady Ministrów w tej sprawie z 11 maja rb.

Deklaracja ta, a zwłaszcza fakt zakwalifikowania Programu Wschodniego do czołowych zagadnień gospodarczych doby bieżącej, dowodzą, że idea ta znalazła już całkowite prawo obywatelstwa nietylko na Wschodzie ale i w całej Polsce i że w przeciwieństwie do dotychczasowego stanu rzeczy, wysuwana już jest nietylko przez regjonalne organizacje, ale i przez reprezentację życia gospodarczego całej Polski

Jest to poważny dorobek tej idei, za którym musi iść wzmożona akcja nad praktyczną realizacją poszczególnych problemów, składających się na pojęcia Programu Wschodniego.

ITALJA.

Włoskie ministerstwo robót publicznych utworzyło w Addis-Abebie Centralny Inspektorat do budowy sieci drogowej w Imperjum, który już rozpoczął swe czynności.

Plan robót, obliczony na dwa lata, przewiduje budowę 2.800 km. dróg, przeważnie w bardzo górzystym terenie. Koszty mają wynieść 1 i pół miljarda lirów. Nad budową dróg pracować ma 100 tysięcy robotników, w tem połowa Włochów i połowa krajowców. Służbę pomocniczą i transportową ma pełnić 25 tys. Włochów.

DALEKI WSCHÓD.

Krążą pogłoski, że Japonja została zaproszona do przystąpienia do Międzynarodowego Kartelu Stalowego. Propozycja ta motywowana jest faktem, że Japonja jest eksporterem wyrobów żelaznych i stalowych do szeregu krajów Dalekiego Wschodu.

* *

Według pogłosek dekret cesarski, wprowadzający w stosunku do importu z Australji zarządzenia odwetowe Japonji na podstawie ustawy o ochronie handlu, ma się ukazać już w dniu 23 bm. Zarządzenia te mają polegać częściowo na wprowadzeniu w stosunku do importu australijskiego zakazów przywozu, częściowo zaś — na podwyżce ceł.

Wieści i obrazki z kraju

Wilejka

— WE WSI BUĆKACH, GM. CHOCIEŃCZYCKIEJ ODBYŁA SIĘ UROCZYSTOŚĆ POŚWIĘCENIA KAMIENIA WĘGIELNEGO POMNIKA MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO. Na tę uroczystość przybyli członkowie Komitetu budowy pomnika, przedstawiciele KOP., 9 szkół powszechnych z okolic wraz z nauczycielstwem i ludność przyległych wsi. Poświęcenia fundamentów dokonał ks. proboszcz F. Cybulski, po czem wygłosił przemówienie o pracy i zasługach Marszałka. Następnie wójt gminy Borowski odczytał akt poświęcenia kamienia węgielnego, zakończony następującemi słowami: **„Z inicjatywy Pana Starosty Wilejskiego W. Henszla, czynnem ludności i przy ofiarnej pomocy żołnierzy KOP., został założony kamień węgielny pod budowę pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego w Bućkach dla zadokumentowania po wszystkie wieki Jego zasług dla Ojczyzny i na wieczną pamiątkę ustalonej Jego zbrojnym czynem granicy Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej w roku 1921 i wyrażenia głębokich uczuć względem Wskrzesiciela Ojczyzny i Wielkiego Wodza Narodu".**

Akt ten przy czynnym udziale kapitana KOP. K. Piskorza, członków Komitetu oraz dziatwy szkolnej został wmurowany do fundamentów, poczem dziatwa szkolna złożyła na kamień węgielny wieńce z kwiatów polnych i odśpiewała Hymn Państwowy i marsz Pierwszej Brygady.

S. K.

Postawy

— WIOSENNE ŚWIĘTO MŁODZIEŻY W KOZŁOWSZCZYŹNIE. Kozłowszczyzna w dniu 14 b. m. była terenem „Wiosennego Święta Młodzieży". Już na kilka dni przed niedzielą na boisku Z. S. widziało się ruch. Strzelcy doprowadzili boisko do należytego wyglądu. Kopano więc, przesuwano, zawieszano, a w sobotę ujrzeliśmy wszystko jak cacko. Stanęła obok boiska, na brzegu ogromnego sosnowego lasu estrada, nad nią wianki, tworzące piramidę, z boku powiewały flagi o barwach narodowych, nad tem zaś wszystkiem, pośrodku umieszczono godło Rzeczypospolitej.

W niedzielę 14 czerwca słońce prażyło już z rana. Ludność ze wszystkich stron ściągała na boisko, zajmowała miejsca, by lepiej widzieć scenę i, gwarząc z sąsiadami, czekała początku imprezy. Rozpoczęła się ona odśpiewaniem, przez połączone chóry szkolne „Hymnu Narodowego" poczem przewodniczący komitetu święta, prezes zarządu oddziału Z. S. p. Stankiewicz wygłosił okolicznościowe przemówienie. Po odśpiewaniu jeszcze kilku pieśni przez chóry wspólnie, nastąpiły popisy zespołów śpiewaczych pojedyńczych. Pierwszy wystąpił zespół szkolny z Mosarza. Wiedzieliśmy o tem, że mosarska dziatwa szkolna dobrze śpiewa, ale tego co usłyszano nie spodziewaliśmy się. Usłyszeliśmy przedewszystkiem piosenki nieśpiewane na naszym terenie, a i te, które są znane tak były ładnie na trzy głosy wykonane, że każda śpiewka była gorąco oklaskiwana przez widzów, a kierownik chóru p. Wincenty Łubniewski zyskał szczere uznanie obecnych. Dalej wystąpił chór szkolny z Osinogródka, któremu też nic za rzucić nie można. Zresztą Osinogródek słynie z ładnego śpiewu. Tu nastąpiła przerwa, spowodowana deszczem, który zmusił szukać schronienia pod dachem. Deszcz lunął tak niespodzianie i taki ulewny, że po kilku minutach stały ogromne wody na boisku. Ale że to lato, więc rychło woda wsiąkła, słonko wyjrzało z za chmur i zabawy znowu wznowiono. Teraz wystąpiła szkoła z Łucka, słynna ze swych tańców rytmicznych i baletowych. Program był urozmaicony, dziatwa pięknie i gustownie poubierana w różne stroje, stosownie do wykonanego numeru. Pani Lewandowskiej, która tyle pracy i pomysłu w to włożyła, gratulowano bez końca.

W drugiej części nastąpiły zawody lekkoatletyczne. Młodzież chętnie stawała do zawodów, a wiadomość że najlepsze trzy miejsca poszczególnych gałęzi sportu będą nagradzane, dodawała jeszcze więcej chęci.

Pierwsze miejsce w skoku wdal i wzwyż, oraz rzucie granatem i stometrówce osiągnęli strzelcy miejscowego oddziału.

Do zawodów stawało 30 osób. Urządzono także zawody w skoku wdal dla nieletnich od 9 do 15 lat. Wynik był aż nadto zadawalający. Jeden z uczni dwunastoletni chłopiec skoczył 3.45 m., co jak, na nasze warunki jest bardzo dobrze.

Zachód słońca zmusił przerwać imprezę, przy której tak mile każdy spędził dzień.

Przy rozdaniu nagród obecny był powiatowy komendant Z. S. p. Krasucki

Potem tańczono na świeżem powietrzu do późnej nocy, a dźwięki muzyki i śpiewów da lekiem echem las niósł po okolicy.

A. Dziewałtowski.

— ZLOT ORGANIZACYJ AKCJI KATOLICKIEJ. W niedzielę dnia 21 bm. w Miadziole pow. postawskiego, odbył się zlot organizacyj Akcji Katolickiej dziekanatu nadwilejskiego. W zlocie wzięło udział 1438 osób, większość z nich stanowiła młodzież zgrupowana w katolickich stowarzyszeniach młodzieży. Na zjazd przybył w charakterze przedstawiciela władz państwowych wicestarosta postawski mgr. W. Białkowski.

Po nabożeństwie, odprawionem przy ołtarzu ustawionym nazewnątrz kościoła, odbyła się defilada organizacyj maszerujących ze sztandarami, a następnie obrady oraz zawody i popisy.

Zjazd uchwalił wysłanie depeszy do p. wojewody wileńskiego.

— SZEŚCIU NOWYCH PRZODOWNIKÓW ROLNYCH. W kol. Nowy Dwór, gm. postawskiej, dnia 19 bm. przed komisją egzaminacyjną, złożoną z fachowego personelu agronomicznego, odbył się egzamin na III stopień sprawności rolniczej. Do egzaminu przystąpiło 6 osób z koła młodzieży wiejskiej. Egzamin wykazał dokładne przepracowanie tematów konkursowych zarówno pod względem teoretycznym jak i praktycznym.

W ten sposób powiat postawski został zasilony przez młode siły, które na terenie Kół gospodyń wiejskich i kółek rolniczych będą przyczyniały się do podniesienia kultury rolnej.

Worniany

— „ŚWIĘTO PIEŚNI". 14 czerwca zostało zorganizowane, przez nauczycielstwo gminy worniańskiej dwóch szkół powsz. (Bobrowniki i Goza) gm. gierwiackiej „Święto Pieśni" w Wornianach.

Przybyła dziatwa szkół powszechnych wzięła udział ze sztandarami w nabożeństwie i procesji Bożego Ciała.

Po nabożeństwie dziatwa szkolna oraz ludność udała się na boisko sportowe P. W. odpowiednio udekorowane i przygotowane w tym celu.

Słowo wstępne o znaczeniu „Święta Pieśni" wygłosił kierownik szkoły powsz. p. A. Matarewicz. Następnie odbył się wspólny śpiew chóralny w jednej zespolonej gromadzie. Odśpiewano: 1) Hymn Państwowy, 2) Serce Marszałka, 3) Za Naszym Wodzem, 4) Wilja, 5) Przybyli ułani, 6) I Brygada. Skolei nastąpiły popisy indywidualne poszczególnych szkół (śpiew, inscenizacje, recytacje zbiorowe i ćwiczenia gimnastyczne).

W Święcie Pieśni wzięły udział następujące szkoły powszechne: 4-klas. szkoła w Wornianach (miejscowa), 4-klas. szkoła w Woronie (odległa o 5 klm.), 3-klas. szkoła w Bystrzycy (odległa o 13 klm.), 1-klas. szkoła w Drewienikach (odległa o 15 klm.), 1-klas. szkoła w Wołejkiszkach (odległa o 12 klm.), 1-klas. szk. w Filipinach (odległa o 6 klm.), 1-klas. szkoła w Bobrownikach (gm. gierwiackiej), 1-klas. szk. w Gozie (gm. gierwiackiej).

Byłoby rzeczą pożądaną, aby w przyszłości przybyłej dziatwie zorganizować wyżywienie oraz zapewnić furmanki. W r. b. dziatwa przybyła pieszo ze szkół odległych nawet o 15 klm

Pierwsze „Święto Pieśni" na terenie gm. worniańskiej zorganizowało nauczycielstwo, zrzeszone w ZNP i wzięło liczny udział na czele z Zarządem Ogniska.

(m)

Głębokie

— OKRĘGOWE T-WO ORGANIZACYJ I KÓŁEK ROLNICZYCH w Głębokiem organizuje we własnym zakresie zakup drzew owocowych dla swych członków ze szkółek, zakwalifikowanych przez Wileńską Izbę Rolniczą. Mają być sprowadzone tylko jabłonie odmian zalecanych dla województwa wileńskiego przez Komisję Pomologiczną przy Związku Polskich Zrzeszeń Ogrodniczych. W związku z tem OTO. i KR. przystępuje do zakładania sadów handlowych, złożonych z 2 i 3 odmian. Za odmiany, mające stanowić główną masę drzew w sadzie handlowych na terenie powiatu dziśnieńskiego uważane są „Antonówka" i „Grafsztynek Inflancki".

— HARCERZE JADĄ KAJAKAMI Z HOŁDEM NA ROSSĘ. W dniu 22 bm. wyruszył z Głębokiego do Wilna harcerski raid kajakowy w celu złożenia hołdu Sercu Wodza Narodu. Trasa raidu przebiega od jeziora Wierzchniańskiego, rzekami Serwecz i Wilją. Prowadzi raid kpt. dypl. Franciszek Wysłouch. Po drodze uczestnicy raidu zwiedzą Budsław, Wilejkę i pozycje niemiecko-rosyjskie z wojny światowej pod Smorgoniami. Raid potrwa około 15 dni.

— KONSERWATOR WOJEWÓDZKI W GŁĘBOKIEM. W dniu 22 bm. do Głębokiego przybył konserwator Wileńskiego Urzędu Wojewódzkiego dr. K. Piwocki w celu zaznajomienia się ze stanem zabytków architektonicznych na terenie powiatu dziśnieńskiego. Pobyt konserwatora potrwa kilka dni.

Lebiedziew pow. mołodecz.

— POŚWIĘCENIE KAMIENIA WĘGIELNEGO POD BUDOWĘ GMACHU 7-KLASOWEJ PUBLICZNEJ SZKOŁY Imienia Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego odbyło się w dn. 19 czerwca.

Na uroczystości poświęcenia byli obecni pp. starosta pow. Kazimierz Protasewicz, inspektor szkolny Wacław Laskowski i tłumy okolicznej ludności.

Mołodeczno

— NAGŁY ZGON KONDUKTORA. **21 bm. o godz. 10.45 po przybyciu do Mołodeczna pociągu motorowego, na peronie stacji w chwili odejścia pociągu motorowego w kierunku Królewszczyzny, zmarł nagle nadkonduktor tego pociągu Bazyli Charzyn, lat 58, stale zam. w Wilnie (ul. Stefańska 24).**

— GRAD NISZCZY ZASIEWY. **13 i 16 bm. na terenie gmin połoczańskiej i gródeckiej przeszły gwałtowne burze gradowe, skutkiem czego zostały zniszczone zboża i ogrody warzywne we wsiach Mamony, Kuczuki, Ukropowo, Łaniec, Bierezowce i Brody.**

Święciany

ZLIKWIDOWANIE SZAJKI PRZEMYTNICZEJ. **21 bm. w Podbrodziu zatrzymano podejrzanych o należenie do szajki przemytników, zlikwidowanej na terenie m. Wilna i Niemenczyna, Jeruchima Biksona (zam. w Podbrodziu) i Jana Jelińskiego (zam. we wsi Milejkiańce, gm. podbrodzkiej). Wyżej wymienionych osadzono w więzieniu w Wilnie. Ponadto zatrzymano podejrzanych o należenie do tej bandy przemytniczej Józefa Jelińskiego mieszkańca wsi Milejkiańce i Wulfa Englelcyna z Podbrodzia, których oddano pod dozór policji.**

EUGENJA KOBYLIŃSKA 97

Pamiętnik nauczycielki

A jednak już wiem o odwrotnej stronie medalu. Dziunia jest z tej jasnej strony. Owszem, widzimy tam dużo młodzieży. Ale część jest ze wszystkiego niezadowolona. Już pomijam „awangardzistów". Oni są niezadowoleni z urzędu, bo się uznali za najlepszych. Mają przynajmniej jakieś racje i są starsi. Ale często spotykamy i wśród najmłodszych uredzonych malkontentów. Przychodzi taki brzdąc i odrazu jest niezadowolony: ławki niewygodne, w klasie duszno, koledzy łapserdaki, a nauczyciele nic nie umieją. I skąd to pochodzi? Jakieś ciężkie dziedzictwo. Dozgonne przykre obciążenie. „Wredna baba", „wiedźma", „stara papuga", „zielona małpa", „kłapouchy idjota", „tarakan" — oto zanotowane przeze mnie przezwiska nauczycieli. Sama przez przepierzenie w szatni u dawnego „Lelewela" dowiedziałam się ku memu zmartwieniu, że ta „drańska Maciejowa", o której głosik chłopięcy wyraził się ze straszliwą pogardą — to jestem ja. Ale ten chłopczyk był bardzo zły. Zapisałam go do dziennika. Uważałam to za słuszne. Niezmiernie rzadko stosowałam ten środek zapobiegawczy. Wydawało mi się, że tu trzeba go zastosować. Ale winowajca inaczej o tem sądził.

*

Więc mówię o tych malkontentach. Proszę spróbować uczyć i wychowywać takiego „zimnego drania", jakby teraz powiedziano. Miałam dawniej takiego. Chudy brunecik, o rysach niebrzydkich, zwinny i żywy. Narazie wrażenie sympatyczne. A potem? Boże drogi! Mało co robił, ale gdy już co robił, wymagał niebotycznej oceny.

— Pani mnie tylko trzy z minusem, a Jędrzejak ma tyle samo błędów... Dlaczego dostał cztery?

— Przecież to wypracowanie. To nietylko od błędów zależy. Zobacz, ile on napisał. Jak ładnie?

— E! tylko że on się umie tak przypochlebić...

Albo:

Zbyszek dostał nagrodę za pracę o oszczędności. A ja nie. A u mnie więcej było napisane.

— Nie ja oceniałam — mówię znużonym głosem...

— Ale wiedzą, że to pani syn...

Jest pogrzeb ś. p. biskupa Bandurskiego. Idą wszyscy skupieni, w szeregu. Ale taki musi się śmiać i rozpychać.

Idź spokojnie. Jak śmiesz? Zachowaj powagę.

— Ot! ja nie znałem tego biskupa. Ja jestem szczery. Nie mogę udawać żalu.

— Więc uszanuj uczucia innych. Umiej się dostosować. Zresztą każę ci — albo pogadam z dyrektorem — jutro. A potem widzę jak malec wyciąga w moją stronę wyzywająco czerwony język. Przecież nie będę się mściła i zaraz zapisywała? Mszczą się najczęściej tylko uczniowie.

Taki dręczyciel zmusza nauczycieli do przepytywania go przed końcem okresu, mimo, że to jest bezużyteczne, nasyła rodziców, którzy zabierają dużo czasu, żeby przekonać stopniodawcę o wielkim zasobie umiejętności ich potomka. Taki skarży do Kuratorjum i robi z siebie ofiarę. Sam jest zawsze hardy, usuwa się od ręki, która chce dotknąć jego głowy, a jeżeli podchodzi do nauczyciela, to już napewno aby czegoś wymagać od niego. Na lekcji czyta pod pulpitem albo je dla rozmaitości, umie piszczeć z niewinną miną, rzuca papierowe kulki na katedrę, szczypie kolegów, gra w pióra, pali papierosy i wypisuje bezeceństwa na ścianach w ubikacji. Niepodobna wziąć go na poważną rozmowę, bo zaraz tak zaczyna:

— Pani myśli, że ja najgorszy? A Walkowiak — to co on wyrabia? A Szyński ciągle wylewa wodę w ustępie. A Karnis uczy mię brzydkich słów.

— Ciebie? Uczy? dziwię się. Trzeba będzie z nim pomówić. Więc sam sobie nie robisz żadnych zarzutów?

— Jakie zarzuty? Ja wszystko umiem... Ja nie... Ja zawsze... No i tak dalej... Tu niema wprost za co się uchwycić. Cały najeżony. Cały pewny siebie. Cały wypchany złością i zarozumiały. Dla świata niechętny. Względem nauczycieli sztywny i podejrzliwy. Daje się mu spokój. Nic się nie poradzi. Będzie się ciągle smażył we własnej żółci. Jako swoją cnotę wypycha zawsze na widok publiczny tak zw. szczerość. Polega ona na mówieniu innym rzeczy przykrych, których sam sobie mówić nie pozwala. Myślę, że ostatecznie może z niego wyrosnąć zgryźliwy felietonista. Będzie miał szeroką możność drwinkowania Narazie znęca się nad nauczycielami. (D. c. n.)

Ambas. Moltke w Wilnie

Wczoraj, 23 bm. bawił w Wilnie ambasador Rzeszy Niemieckiej Hans Adolf von Moltke. W godzinach południowych ambasador złożył wizytę wojewodzie wileńskiemu Ludwikowi Bociańskiemu, poczem w towarzystwie wojewody udał się na cmentarz Rossa, gdzie przy mauzoleum z Sercem Marszałka, złożył wieniec ze wstęgami o barwach narodowych Rzeszy Niemieckiej. Następnie ambasador v. Moltke złożył wizyty gen. Dąb-Biernackiemu i prezydentowi miasta Maleszewskiemu.

Zarząd miasta zaciąga półtoramiljonową pożyczkę na budowę rzeźni i chłodni

Zarząd miasta w najbliższym czasie projektuje zaciągnąć pożyczkę w wysokości półtora miljona złotych na budowę w Wilnie rzeźni i chłodni miejskiej. Ma to być pożyczka długoterminowa. Udzielić jej ma Fundusz Pracy. Pertraktacje są prawie już sfinalizowane.

Sprawa budowy w Wilnie rzeźni i chłodni jest już oddawna aktualna. Zainteresowane są w tem sfery handlowe i rolnicze Wileńszczyzny. Realizację projektu paraliżował dotychczas brak odpowiednich kredytów na tak kosztowną inwestycję.

Nowozabudowane rzeźnia i chłodnia mają być dostosowane do celów eksportowych.

Tegoroczny obchód „Święta Morza“ w Wilnie

W związku z tegorocznym obchodem „Święta Morza“ — urządza Komitet Lokalny Obchodu szereg imprez.

Narazie komitet wzywa wszystkie organizacje, stowarzyszenia, akademickie związki, związki zawodowe i t. p. do wzięcia udziału w uroczystościach w dniu 28 bm.

Zbiórka wszystkich organizacyj w dniu 28 bm. o godz. 9.30 przed kościołem Św. Kazimierza.

Protektorat nad tegorocznym obchodem „Święta Morza“ łaskawie objęli p. Inspektor Armji gen. Dąb-Biernacki Stefan i p. wojewoda wileński płk. Bociański Ludwik.

Prezesem Komitetu Obchodu „Święta Morza“ jest p. płk. dypl. Bołtuć Mikołaj, który kieruje całokształtem spraw by obchód „Święta Morza“ znalazł należyte **zrozumienie i osiągnął** jak największe wyniki dla dobra Państwa.

Prawo silnego...

Prawo to, zwane również prawem dżungli, znajduje zastosowanie na każdym kroku. Nawet przyglądając się wypadkom i zdarzeniom ulicznym, można dość często przekonać się o triumfach tego prawa.

Wczoraj wieczorem np. przechodnie wpobliżu Komendy Miasta na ul. Kościuszki byli świadkami następującego wypadku.

W tem miejscu ulica jest pośrodku przegrodzona spowodu prowadzonych robót. **Przejazdy** znajdują się po obu stronach, któremi kierowany jest ruch kołowy. Pojazdy jadą oczywiście prawą stroną.

Tak się wczoraj złożyło, iż pewien dorożkarz jadąc przepisowo prawą stroną jezdni spotkał się w wąskiej gardzieli przejazdu ze zdążającym w przeciwległym kierunku autobusem, który jechał nieprzepisową stroną. Oba pojazdy zatrzymały się. Zarówno dorożkarz, który jechał wedle obowiązujących reguł i z tego powodu czuł się „mocno“, jak i autobus, nie chcieli ustąpić z drogi. Rozpoczął się targ. Dorożkarz nie ruszał się z miejsca. Szofer złościł się i nie ustępował. Pasażerowie szemrali. Trwało to dobrych 10 minut. Wreszcie zjawił się oficer policji, który spór rozstrzygnął na korzyść... szofera. Dorożkarz musiał ustąpić. Prawo dżungli zwyciężyło raz jeszcze... (c).

KRONIKA

Środa 24 Czerwiec

Dziś: Narodzenie Jana Chrz.
Jutro: Wilhelma i Adalberta

Wschód słońca — godz. 2 m. 44
Zachód słońca — godz. 7 m. 57

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologji U. S. B w Wilnie z dnia 23.VI. 1936 r.

Ciśnienie 760
Temp. najw. +23
Temp. najw. +29
Temp. najn. +16
Opad 2,2
Wiatr: północny
Tend. bar.: zniżkowa
Uwagi: dość pog., w poł. burza, przel. deszcze.

— **Przewidywania pogody w-g PIM. do wieczora 24 czerwca rb.:** W dalszym ciągu pogoda słoneczna i skłonność do burz. Bardzo ciepło. Słabe wiatry miejscowe.

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: 1) Sokołowskiego (Tyzenhauzowska 1); 2) Mańkowicza (Piłsudskiego 30; 3) Jundziłła (Mickiewicza 33); 4) Narbutta (Św. Jańska 2).

RUCH POPULACYJNY.

— **Zarejestrowane urodziny:** 1) Ławrynowicz Piotr, 2) Zabłocka, 3) Wołejszo Lucja, 4) Sisow Sergjusz, 5) Władyko Piotr.

— **Zaślubiny:** 1) Brojdes Eljasz — Epsztejnówna Eta; 2) Misiun Stanisław — Anulewiczówna Wanda; 3) Goldsztejn Borys — Kapanówna Szejna; 4) Radecki-Mikulewicz Stanisław — Brzostowska Teresa-Marja.

— **Zgony:** 1) Rutkiewicz Władysław, emeryt, lat 63; 2) Filipajtis Stefanja, lat 58; 3) Ciunowiczówna Helena (niemowlę).

PRZYBYLI DO WILNA:

— **Do Hotelu St. Georges:** Zalewski Ksawery z Warszawy; Maciszewski Seweryn z Warszawy; Mineyko Władysław, ziem. z maj. Widze; Cegielski Czesław z Poznania; amb. niem. bar. von Moltke z Warszawy; dr. Torchajski Jerzy z Warszawy; Kosinska Janina z Warszawy; Ballin Chaim z Wiednia Deresiewicz Henryk z Gdańska; Lawendel Tadeusz z Warszawy; Loteczkowa Janina ze Lwowa; Szalkiewicz Marjan, ziem. z Brasławia; Dzierdziejewski Bohdan, ziem. z maj. Sitce.

MIEJSKA

— **Najbliższe posiedzenie Rady Miejskiej.** — Najbliższe posiedzenie rady miejskiej wyznaczone zostało na dzień 30 bm. Będzie to ostatnie przed ferjami letniemi plenarne zebranie rady. Porządek obrad zawiera 21 punktów, w tem m. in. wniosek o zmianę granic administracyjnych w. miasta Wilna oraz projekt statutu stypendjum dla studentów USB. i dla młodzieży, kształcącej się w szkołach średnich i zawodowych, seminarjach nauczycielskich i liceach pedagogicznych w Wilnie.

— **Rewizja gospodarki magistratu.** Od dłuższego czasu na terenie samorządu wileńskiego przeprowadzana jest rewizja gospodarki magistratu. Jak słychać, na dzień 10 lipca prace zostaną już całkowicie zakończone i sporządzone będzie odpowiednie sprawozdanie, które podane zostanie do wiadomości Rady Miejskiej. Kontrolę gospodarki miejskiej przeprowadza Komisja Rewizyjna, powołana przez Radę Miejską.

— **Poszerzenie ulicy i zaul. Rossa i ul. Targowej.** Magistrat zamierza w najbliższym czasie poszerzyć ulicę i zaułek Rossa oraz ul. Targowa. W tym celu Zarząd miasta postanowił nabyć od klasztoru S. S. Benedyktynek odpowiedni pas ziemi.

— **Czy nastąpi zniżka opłat kanalizacyjno-wodociągowych?** Jak już donosiliśmy, magistrat postanowił opracować nowe przepisy opłat wodociągowo-kanalizacyjnych, projektując przeprowadzenie pewnej ulgi w opłatach. Sprawie tej poświęcone zostanie połączone posiedzenie radzieckich Komisyj Technicznej i Finansowo-Gospodarczej. Posiedzenie to wyznaczone zostało na dzień 25 b. m. Po zaopinjowaniu projektu przez wspomniane Komisje wniesiony on zostanie na plenarne posiedzenie Rady Miejskiej celem ostatecznego zatwierdzenia.

— **15 telefonów alarmowych na peryferjach miasta.** W najbliższym czasie w różnych punktach na peryferjach miasta magistrat ustawi 15 telefonów alarmowych. Zadaniem tych telefonów będzie alarmowanie straży ogniowej na wypadek pożaru. Telefony będą ustawione w sklepach i połączone będą jedynie z centralą straży pożarnej.

Zainstalowanie tych telefonów jest konieczne ze względu na brak odpowiednich połączeń przedmieść z centrum miasta, powoduje to często, że w wypadku pożaru zachodzą duże trudności w powiadomieniu straży i zanim to nastąpi pożar przyjmuje już groźne rozmiary.

— SZYBKIE TEMPO ELEKTRYFIKACJI WILNA. Elektryfikacja Wilna postępuje naprzód. Na ogólną ilość 8071 posesyj zelektryfikowanych jest już 4151. Ogólna ilość abonentów dosięgła obecnie cyfry 24840, w tej liczbie 2250 abonentów posiada liczniki prądu gospodarczego. W ciągu bieżącego roku Wilnu przybyło 1700 nowych abonentów. Zwiększyła się również liczba osób korzystających z prądu dla celów gospodarczych o 1357 abonentów.

— **Budowa nowej kuchni w szpitalu św. Jakóba.** Magistrat postanowił wybudować nową kuchnię w szpitalu św. Jakóba. Na ten cel zostanie zaciągnięta pożyczka w wysokości 250.000 złotych.

GOSPODARCZA.

— ZAPROJEKTOWANIE NORM ŚREDNIEJ ZYSKOWNOŚCI. 20 bm. odbyła się w Izbie Skarbowej w Wilnie konferencja przy udziale władz skarbowych oraz przedstawicieli Wileńskich Izb Przemysłowo-Handlowej i Rzemieślniczej, na której zaprojektowane zostały normy średniej zyskowności dla przedsiębiorstw przemysłowych, handlowych i rzemieślniczych na Wileńszczyźnie w związku z wymiarem podatku dochodowego na rok 1936.

Wysokość norm zyskowności dla większości branż została na konferencji uzgodniona.

Zgodnie z przepisami ordynacji podatkowej projekt norm zyskowności musi być zaopinjowany przez Komisję odwoławczą do spraw podatkowych, a następnie podlega zatwierdzeniu przez Ministerstwo Skarbu.

Z KOLEI.

— **Inspekcja wicedyrektora Mazurowskiego.** Wicedyrektor Kolei Państwowych w Wilnie p. inż. Stefan Mazurowski na czele komisji złożonej z naczelników fachowych wydziałów udał się 23 bm. na inspekcję linij kolejowych Dyrekcji Wileńskiej. Inspekcja potrwa 2 dni.

RZEMIEŚLNICZA

— NOWI CZELADNICY. W dniach 15, 16, 17, 18 i 19 czerwca rb. odbyły się w Prywatnej Męskiej Szkole Rzemieślniczo-Przemysłowej Towarzystwa Salezjańskiego w Wilnie egzaminy czeladnicze. Do egzaminów zgłosiło się 21 uczniów. Uzyskali dyplom czeladniczy: Buczyński Michał, Hryszkiewicz Antoni, Kaszlin Alfons, Korsak Leonard, Łobacz Witold, Markowski Stanisław, Masiłonis Wacław, Mokrzysz Wacław, Pawłowicz Zygmunt, Pyliński Mieczysław, Rolko Jan, Rudzisz Bronisław, Sabliński Władysław, Smyk Józef, Straszyński Albin, Szatkiewicz Aleksander, Tarankiewicz Henryk, Urbanowicz Alfons, Waraksa Stanisław, Żyliński Józef.

Jako delegat Izby Rzemieślniczej w Komisji egzaminacyjnej zasiadał p. Michał Oszurko.

— **Terminatorzy nie są najemną siłą.** Izba Rzemieślnicza w Wilnie podaje do wiadomości, iż zgodnie z okólnikiem Min. Skarbu z dn. 28 marca 1936 r. za Nr. D. V. 35001/1/35 nie należy uważać za najemne siły pomocnicze uczniów przemysłowych, o ile są oni zatrudnieni z zachowaniem wymogów art 116 prawa przemysłowego, ponieważ zgodnie z przepisami cytowanego prawa stanowisko takich uczniów w zakładzie przemysłowym jest oparte nie na umowie najmu pracy, lecz na umowie nauczania i są oni wyraźnie przeciwstawieni pracownikom przemysłowym.

W związku z powyższem rzemieślnicy, posiadający karty rzemieślnicze jeśli **nie zatrudniają** żadnej obcej siły najemnej, **natomiast mają** spisaną umowę o naukę z terminatorem, opłacają podatek przemysłowy jedynie w formie świadectwa przemysłowego.

ZEBRANIA I ODCZYTY.

— ODCZYT W TOWARZYSTWIE EUGENICZNEM. 25 czerwca w Ośrodku Zdrowia (ul. Wielka 46) z ramienia Towarzystwa Eugenicznego dr. W. Morawski wygłosi odczyt na temat „Okresy życia seksualnego“. Początek o godz. 6 wieczorem. Wstęp wolny.

ZE ZWIĄZKÓW I STOW.

— **Zarząd Zjednoczenia Dozorców Domowych Chrześcijan w Wilnie** podaje do wiadomości ogółu dozorców domowych m. Wilna, że w dniu 10 czerwca 1936 r. w lokalu Rady Związków Zawodowych Robotników Państwowców w Wilnie przy ul. Tatarskiej 5 m. 4 — pod przewodnictwem Prezesa Rady ob. T. Topór Wąsowskiego — odbyło się Ogólne Zebranie członków Zjednoczenia Dozorców Domowych Chrześcijan w Wilnie, które powołało nowy zarząd Związku w składzie: prezes — ob. Światłowicz Władysław; wiceprezes — ob. Nowik Józef; skarbnik — ob. Misiuk Romuald; sekretarz — ob. Chatkiewicz Alfons oraz członków Zarządu w składzie: ob. ob. Sawko Joachim, **Rytych Stanisław** i Kondak Stanisław. W skład Komisji Rew. weszli ob. ob.: Malinowski Adam, Bruzgul Wincenty, Pugacz Grzegorz i Szuszkiewicz Ludwik — z przewodniczącym ob. Daszkiewiczem Ignacym na czele.

Zarząd Związku podaje jednocześnie do wiadomości, że Sekretarjat Zjednoczenia Dozorców Domowych Chrześcijan w Wilnie nadal się mieści przy ul. Tatarskiej 5 m. 4. i czynny jest codziennie, za wyjątkiem niedziel i świąt, w godzinach pomiędzy 6 a 8 wiecz.

RÓŻNE.

— **Wycieczki z Lidy i Smorgoń.** Wczoraj zrana do Wilna przybyły dwa pociągi wycieczkowe. Jeden z Lidy — 1400 osób i drugi ze Smorgoń 800 osób. Wycieczkowicze byli na nabożeństwie w Ostrej Bramie oraz złożyli hołd Sercu Marszałka Piłsudskiego na Rossie. Część wycieczkowiczów udała się również pielgrzymką do Kalwarji.

— **Klub Lekarzy Polskich i Zrzeszenie Lekarzy Absolwentów USB.** powiadamiają swych członków, iż w dniach 28 i 29 bm. odbędzie się dwudniowa wycieczka do Druskienik. Koszta przejazdu oraz pobytu w Druskienikach wynoszą 10 złotych 60 gr. Zapisy i informacje przyjmowane są do czwartku 25 bm. włącznie od godz. 9 do 4, Tatarska 11 (tel. 13-09 dr. Prażmowski) oraz Wielka 46 (tel. 9-90 dr. Wasilewski).

RADJO

WILNO.

ŚRODA, dnia 24 czerwca 1936 r.

6.30: Pieśń; 6.33: Gimn.; 6.50: Muzyka; 7.30: Progr. dz.; 7,35: Informacje; 7,40: Utwory Edwarda Griega; 8.10: Audycja dla pobor.; 8.30—11.57: Przerwa; 11,57: Czas; 12,00: Hejnał; — 12.03: Muzyka lekka z Ciechocinka; 12,50: Chwilka gosp. dom.; 12,55: Skrzynka rolnicza; 15,05: Dzien. południ.; 15,30: Odcinek powieściowy; 15,38: Życie kulturalne; 15.43: Z rynku pracy; 15,45: Słuchowisko dla dzieci; 16,15: Śpiewające raz, dwa, trzy; 17,00: Utwory muz. włoskiej; 17,30: Recital śpiewaczy Jadwigi Radwanówny; 17,50: Anegdoty z życia Edissona; 18,00: Muzyka z płyt; 18,30: Listy słuchaczów omówi T. Łopalewski; 18,40: Reklama ogólnopolska; 18.50: Pogadanka aktualna; 19,00: Koncert kamer.; 19,25: Sobótka czarnoleska; 20,05 Wędrówka mikrofonu po prowincji. Lud Ziem Północno-Wschodnich. Transm. z Muzeum Etnograficznego w oprac. red. Włoda; 20,20: Transm. z dziedzińca na Wawelu w Krakowie z udz. Jana Kiepury; W przerwie dziennik wiecz.; Pogad. aktualna; 22,15: Wiad. sportowe; 22,30: Muzyka taneczna; 22,55: Ostatnie wiadomości.

CZWARTEK, dnia 25 czerwca 1936 r.

6.30: Pieśń; 6.33: Gimn.; 6.50: Muzyka; 7.20: Dziennik por.; 7.30: Program dz.; 7.35: Giełda roln.; 7.40: Muzyka z płyt; 8.10: Audycja dla pobor.; 8.30—11.57: Przerwa. 11.57: Czas; 12.00: Hejnał; 12.03: Utwory Jana Brahmsa; 12.50: Chwilka gospod. dom.; 12.55: Pogadanka roln.; 13.05: Dziennik południ.; 13.15 Melodje z całego świata; 15.30: Odcinek powieściowy; 15.38: Życie kulturalne; 15.43: Z rynku pracy; 15.45: Opowiadanie dla dzieci młodszych; 16.00: Koncert popularny; W przerwie: Praca Naczelnego Wodza, odczyt; 17.30: Koncert; 17.50: Pogadanka; 18.00: „Zielone drogi“, pog. wygł. A Cywiński; 18.15: Drobiazgi skrzypcowe; 18.30: Na włóczęgę, wygł. T. Bulsiewicz; 18.40: Koncert rekl.; 18.50: Pogadanka aktualna; 19.00: Słuchowisko p. t. „Corleone“; 19.38: Recital fort. Stanisława Szpinalskiego; 20.05: Koncert; 20.30: Skrzynka techn.; 20.45: Dziennik wiecz.; 20.55: Pogadanka aktualna; 21.00: VIII audycja z cyklu „Stanisław Moniuszko — pieśniarz“; 21.30: Maik-Gaik, audycja muz.; 22.00: Sport; 22.15: Muzyka tan.; 22.55—23.00: Ostatnie wiad.

Na Fundusz Obrony Narodowej

Nadesłano pocztą przez p. Konstantego Kochanowskiego kierownika szkoły w Gródku k. Mołodeczna — zł. 10 na Fundusz Obrony Narodowej zamiast udziału w **pożegnaniu starosty** mołodeczańskiego.

Absolwenci Gimnazjum Państwowego im. Wł. Syrokomli w Nieświeżu, rozumiejąc ważność Obrony Narodowej państwa, postanowili ZREZYGNOWAĆ Z WYCIECZKI PROJEKTOWANEJ JUŻ OD DWÓCH LAT, A ZEBRANY NA NIĄ FUNDUSZ W SUMIE 130 zł., PRZEZNACZYĆ NA CELE OBRONY NARODOWEJ.

Piszą nam: „Zrobiliśmy to ze szczerem, otwartem sercem w przeświadczeniu obowiązku względem państwa, czem każdy obywatel w życiu kierować się musi. Gorąco pragniemy, aby nasz czyn znalazł naśladowców i niechże na tem polu rozwinie się szlachetna rywalizacja między młodzieżą szkolną, a może i starszem społeczeństwem.

Absolw. Gimn. Państw. im. Wł. Syrokomli w Nieświeżu.

Otrzymane kwoty Administracja przekazuje do P. K. O. na konto F. O. N.

Ofiara

Klasa IV a Szkoły Powszechnej Nr. 7 składa na biedne dzieci poleskie — 2 zł. 37 gr.

Piorun zabił w Wilnie chłopca

W godzinach przedpołudniowych nad Wilnem i bliską okolicą rozpętała się krótkotrwała gwałtowna burza, połączona z wyładowaniami atmosferycznemi.

Nie obeszło się bez ofiar ludzkich. Piorun uderzył wpobliżu cegielni Kalwaryjskiej w miejsce, gdzie w rowie bawili się 13-letni Piotr Wojtkiewicz (Ogórkowa 55) i zamieszkała w sąsiedztwie 11-letnia Jadwiga Rybakówna.

Wojtkiewicz został zabity na miejscu. Przybyły lekarz stwierdził, że piorun trafił go w głowę. Towarzyszka jego zabawy, Jadwiga Rybakówna została przez piorun kontuzjowana i doznała bezwładu nóg. Pogotowie ratunkowe przewiozło ją do szpitala św. Jakóba.

Ponadto wpobliżu Wilna został kontuzjowany przez piorun 18-letni wieśniak Ratkiewicz ze wsi Lipniszki.

Na terenie powiatu pioruny spowodowały również kilka pożarów. (c).

Tajne gorzelnictwo w Wileńszczyźnie

Wileński Sąd Okręgowy na sesji wyjazdowej w Głębokiem w czasie od 17 do 20 bm. rozpatrywał 111 spraw o przestępstwa z ustawy karno-skarbowej za potajemne gorzelnictwo. Winni zostali ukarani grzywnami w granicach od 250 zł. do 20.000 zł. z zamianą od 1 miesiąca do 2 lat więzienia. Czterech oskarżonych zaaresztowano po wydaniu wyroków skazujących i osadzono w więzieniu, gdyż ze względu na wysoki wymiar kary zachodziła obawa, iż będą się oni ukrywać. Dwóch świadków postawiono w stan oskarżenia za fałszywe zeznania.

Wianki w noc świętojańską

W roku bieżącym pogoda była wyjątkowo dla wianków łaskawa. Nic tedy dziwnego, że promienny, jasny dzień czerwcowy ściągnął nad Wilję rzadko widziane tłumy. Jest to tembardziej pocieszające, że dochód z imprezy przeznaczony został na cele F. O. M-u. Brzegi Wilji na odcinku ul. Kościuszki od pałacu Tyszkiewicza do przystani Wil. T. W-u usiane były morzem głów. Niemniej rojno i gwarno było na wszystkich przystaniach wileńskich. Prym wiodła jednak przystań Wil. T. W., gdzie zgromadziło się najwięcej publiczności. Wszystkie przystanie udekorowano i oświetlono. Mieniły się one różnobarwnemi światłami, rzucając kolorowe cienie na bystre wody Wilji.

WPŁAW PRZEZ WILNO.

Wianki poprzedziła impreza sportowa — wpław przez Wilno. Na starcie koło mostu Strategicznego stanęło 20 zawodników. Trasa wynosiła przeszło 2 kilometry. Pierwszy przybył do mety w dobrym czasie (19.10,7) zawodnik AZS-u Martynenko Wacław. Dalsze trzy miejsca zajęli jego koledzy klubowi: Wróblewski, Nitosławski i Pimpicki.

Publiczność jednak z niecierpliwością oczekiwała atrakcyj wiankowych.

A tymczasem na Wilji aż roiło-się od łodzi i kajaków. Do nieba raz po raz wystrzelały rakiety świetlne. Ustawione na przystaniach projektory oświetlały toń rzeki. Dopiero po godz. 8 wiecz. rozpoczął się jeden z najbardziej atrakcyjnych numerów — walki kajaków. Polegały one na tem, że załoga jednego kajaku usiłowała zatopić kajak przeciwny, posługując się do tego celu wiosłami. Raz po raz przy głośnych salwach śmiechu ktoś padał do wody, zażywając ciepłej zresztą i przyjemnej kąpieli.

Ładny widok przedstawiała defilada łodzi. Kolejno przepłynęły udekorowane łodzie towarzystw wioślarskich. Barwny ten korowód poprzedzała łódź z banderą Wil. T. W., wioząca św. Krzysztofa.

Pod względem dekoracyjnym słowa uznania należą się naszym dzielnym saperom. Odrazu było widać, że wszystkie łodzie udekorowane są pomysłowo z wielkim nakładem pracy. Szczególne brawa zdobyły sobie pięknie i brawurowo płynący łabędź i majestatyczny wieloryb.

Przez cały czas na przystaniach przygrywały orkiestry. Po tamtej stronie rzeki produkował się chór PKW. Wilją spływały wianki świetlne, unosząc z sobą marzenia i tęsknoty niektórych bardziej uczuciowo nastrojonych.

Na zakończenie na przystaniach Wil. T. W. i 3 Bat. Sap. odbyły się zabawy. Wszędzie było gwarno i rojno. Bawiono się ochoczo do późnej nocy.

Kiermasz św. Jana

Tradycyjny doroczny kiermasz św. Jana prezentuje się w roku bieżącym bardzo okazale. Zajął on całą ul. Św. Jańską, część Dominikańskiej i Uniwersyteckiej. Już wczoraj cieszył się on dużem powodzeniem. Kiermasz zwiedzały tłumy aż do późnego wieczora.

Główny artykuł zbytu stanowią tradycyjne zioła lecznicze, jak również obwarzanki i pierniki, kwiaty i samodziały.

TEATR i MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— Dziś, w środę dnia 24 czerwca o godz. 8.15 wiecz. Teatr Miejski na Pohulance daje premjerę doskonałej sztuki A. Czechowa, w przekładzie L. Walewskiej, p. t. „Wujaszek Jaś". Udział biorą pp. S. Masłowska, H. Puchniewska, M. Szpakiewiczowa, J. Żmijewska, W. Czengery (reżyser tej sztuki), W. Neubelt, A. Szymański i W. Zastrzeżyński. Dekoracje projektu W. Makojnika. Ceny zniżone.

TEATR LETNI W OGRODZIE PO-BERNARDYŃSKIM.

— Dziś, w środę dnia 24 b. m. o godz. 8.15 ujrzymy na przedstawieniu wieczorowem w Teatrze Letnim wyborną komedję współczesną T. S. Chrzanowskiego p. t. „Japoński rower", która dzięki swym aktualnym zagadnieniom, oraz doskonałej grze całej obsady cieszy się nadzwyczajnem powodzeniem. Ceny zniżone.

Na wileńskim bruku

HISTORJA LETNIA...

Naum Gierwiacki zam. przy ul. Zawalnej, obok Hal Miejskich, odetchnął swobodniej, gdy wysłał swoją zazdrosną małżonkę na letnisko „Teraz, — pomyślał — przypomnę sobie stare czasy". Przypomniał...

Onegdaj wieczorem zaprosił do siebie dwóch tak samo słomianych wdowców jak on, zaprosił trzy „wesołe damy", przyniósł napoje alkoholowe i zakąski i „kawalerska" zabawa poszła całą parą.

Gdy rozbawione towarzystwo miało porządnie „w czubie", kiedy „damy" poparzone plażowem słońcem, by czuć się swobodniej, siedziały przy stole we wstydliwem dessous, stało się coś takiego, czego ani właściciel mieszkania, ani, tem bardziej goście nie mogli przewidzieć..

Nikt nie słyszał, jak zgrzytnął w zamku klucz i do mieszkania wpadła zazdrosna małżonka, poinformowana widocznie o tem, jak jej brzydsza połowa spędza „urlop" małżeński.

Nie będziemy wdawać się w szczegóły dalszego zajścia, zrezygnujemy z rozpisywania się o fruwających w powietrzu widelcach, łyżkach, talerzach, krzesłach, o tem, jak „wesołe damy" spowodu pochopnej ucieczki dopiero na klatce schodowej przywdziewały powiewne szatki. Ograniczymy się jedynie do zaznaczenia, że zwabiony krzykami i hałasem posterunkowy policji położył kres „samosądowi" krewkiej i niewyrozumiałej małżonki i całe zajście uwiecznił w protokule. (C)

BRAWO, PANIE JANIE!

Z satysfakcją notujemy wypadek, który słonecznym promieniem wybija się spośród wielu

Dzieci bawiły się przed wejściem frontowem kamienicy nr. 33 przy ulicy Zawalnej. Jeden z chłopców, który wszedł na chwileczkę na klatkę schodową, wybiegł stamtąd promieniejąc z radości i podbiegłszy do dozorcy kamienicy, p. Jana zawołał:

— Panie Janie, jakieś dziecko leży na schodach. Jan wszedł na klatkę schodową i istotnie znalazł w zawijakach małego chłopaka z kartką: „Dobrzy ludzie, nie opuście mnie w biedzie"...

I Jan istotnie okazał się bardzo ludzkim. Dziecko było zmęczone, zakurzone, brudne... Zabrał je do swej izby, wymył, żona jego nakarmiła dziecko własną piersią. Dziecko wyspało się. Następnie córka Jana zabawiała jeszcze przez dłuższy czas znalezionego chłopczyka na podwórku, poczem dopiero Jan zaniósł dziecko do komisarjatu. Stamtąd skierowano podrzutka do przytułku i Jan osobiście zaniósł tam dziecko, płacąc z własnych funduszów za autobus.

KRWAWA BÓJKA NA ULICY WIŁKOMIERSKIEJ.

Onegdaj około godz. 10 wiecz. na ul. Wiłkomierskiej obok domu nr. 56 wynikła krwawa bójka pomiędzy kilku osobnikami. Bójka ta powstała na tle porachunków osobistych, przyczem dwie osoby bracia Sakowiczowie, zostali porządnie pocięci nożami. Szczególnie ucierpiał Wacław Sakowicz, którego przewieziono do pogotowia ratunkowego, skąd po nałożeniu opatrunku miał być przewieziony do szpitala. Widząc jednak wchodzącego policjanta, ranny Sakowicz wymknął się z pomieszczenia ambulatorjum i zbiegł. (c).

RABUŚ W SKLEPIE.

Wczoraj w godzinach rannych do sklepu spożywczo-kolonjalnego K.O.K. przy ul. Ostrobramskiej 25 wszedł pewien osobnik, który zażądał ćwierć kilo cukru.

W chwili, kiedy sprzedawczyni, który była sama w sklepie, otworzyła kasę by wydać klijentowi resztę, nieznajomy wbiegł za ladę, odepchnął ją, porwał z kasy dwie garście bilonu i parę banknotów i rzucił się do ucieczki.

Sprzedawczyni wszczęła pościg, alarmując przechodniów oraz stojącego opodal posterunkowego policji, który po dłuższym pościgu rabusia zatrzymał. Znaleziony w jego ściśniętej ręce bilon zwrócono poszkodowanej.

Nazwiska zatrzymanego rabusia narazie nie ustalono. Wiadome jest tylko, że mieszka on w domu Nr. 47 przy ul. Zarzecznej. (c).

ZAMACH SAMOBÓJCZY.

Wczoraj wieczorem w mieszkaniu przy ul. Uiańskiej 25, zatruła się esencją octową, 18-letnia Felicja Krupieńczykówna. Pogotowie ratunkowe przewiozło ją do szpitala. Desperatka nie chciała wyjawić powodu rozpaczliwego kroku.

„NASI ZAGRANICĄ"

Komenda P. P. w Wilnie otrzymała wiadomość z Radunia o tem, iż tam aresztowano na gorącym uczynku włamania sklepowego dwóch zawodowych złodziei z Wilna, Władysława Czernigowa oraz Abramowicza.

Czernigow i Abramowicz, byli karani po 8 i 6 razy. (c).

NOWOCZESNA EWA..

Lija Abramowiczówna (Krupniczy zaul. 3) wybrała się wczoraj na brzeg Wilji, by znaleźć w rzece schronienie przed dręczącym upałem.

Otóż w tym czasie, kiedy Lija pogrążona w wodzie, przymknąwszy z rozkoszy oczy oddawała się pieszczotom nagrzanych fal rzeki, sprytny złodziejaszek dostał się do rzeczy kąpiącej się i wszystko formalnie skradł.

Z przykrej sytuacji wyratował ją policjant, który ją dorożką przewiózł do domu, okrywszy pieczołowicie wyplażowaną nagość poszkodowanej sprowadzonym z komisarjatu płaszczem. (c).

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Wilno, Bisk. Bandurskiego 4. Telefony: Redakcji 79, Administr. 99. Redaktor naczelny przyjmuje od g. 2—3 ppoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od g. 1—3 pp. Administracja czynna od g. 9½—3½ ppoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od g. 1—2 ppoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9½—3½ i 7—9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. nr. 80.750. Drukarnia — ul. Bisk. Bandurskiego 4, telefon 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową i dodatkiem książkowym 3 zł., z odbiorem w administr. bez dodatku książkowego 2 zł. 50 gr., zagranicą 6 zł.

CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem — 75 gr., w tekście 60 gr., za tekst. 30 gr., kronika redakc. i komunikaty — 60 gr. za wiersz jednoszp., ogłosz. mieszkan. — 10 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Układ ogłoszeń w tekście 4-ro łamowy, za tekstem 8-mio łamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane" Redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca.

Wydawnictwo „Kurjer Wileński" Sp. z o. o. Druk. „Znicz", Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40. Redaktor odp. Ludwik Jankowski.